

Скарби Примарних островів. Карта і Компас

Наталія Дев'ятко

Пролог

Море тихо гойдало темні хвилі, мінилося примарним зеленим світлом. Здавалося, зачерпнеш солоної води, а в долонях залишиться сяйво.

Капітан Ярош Сокіл стояв на піску, дивився, як за виднокрай опускається місяць, віддаючи золотаве мерехтіння хвилям, які цієї ночі зеленили кордон між небом і морем. Капітан був середнього зросту, підперезаний багряним поясом, озброєний шаблею і пістолетом. Легкий вітерець ворухив недовгі пасма темно-русявого волосся, що завивалося на кінцях, – зараз його не ховали, як зазвичай, під зав'язаною по-піратськи хустиною чи капелюхом.

У сусідній бухті став на якір красень-фрегат, але пірат не поспішав підніматися на борт. Щось затримувало його сьогодні на березі. Ніч бриніла таємницею і вслухалася у людські думки і слова – це відчувалося всім єством. Ярош давно не почував нічого подібного.

– Про що ти думаєш, Яроше? Пригоди оминають тебе?

Біля краю прибою стояла постать, загорнута в темне вбрання. Вітер куйовдив волосся людини, та не торкався одягу, зітканого з ночі.

– Чого тобі? – Ярош повернувся до темної істоти.

– Хочеш знайти скарби, Соколе? – голос шелестів подібно до хвилі. – Незліченні багатства, гори срібла і золота, скрині, що не витримують ваги коштовного каміння...

– Скарби! – очі Яроша жадібно спалахнули, але одразу згасли. – Де вони? Де скарби?

– Дивись, – бліда рука постаті вказувала на море.

Хоча місяць уже заховався, та світіння води посилилося, наче загусло, утворюючи візерунчасті лінії. На дні, при самому березі, мальована зеленим світлом, лежала карта. Крізь мерехтіння хвиль малюнок здавався примарним, звабливим...

Не втримавшись, Ярош причаровано ступив крок до води. Істота дзвінко і холодно розсміялась.

Лінії спалахнули і вицвіли, а хвиля із зеленкуватим гребенем винесла на берег зношений шмат тканини. Ярош підняв карту, з якої зникало примарне сяєво. Зникало, забираючи з собою малюнок. За кілька митей пірат уже тримав чистий клапоть тканини.

– Карта зникла, – здивувався Ярош, хоча й чекав чогось подібного, і пильно придивився до постаті.

– То ти жадаєш знайти скарби? – перепитала вона вже без насмішки.

– А хіба є пірати, які не жадають знайти скарби? – засміявся капітан піратського

корабля. Закутана в темряву істота пішла геть від води. – Зачекай! Куди ти? А карта?..

Істота озирнулася, з-під одягу пробивалося зеленаве світіння.

– Карта з'явиться знову, коли ти знайдеш тих, у чийх очах плескотить море. Набери команду. Лише разом ви знайдете скарби Примарних островів.

– У мене є команда! – розсердився капітан.

– Є, але не така. Шукай людей, у чийх очах плескотить море.

Постать зникла, мов здута гіркуватим вітром.

Ярош Сокіл знову подивися на карту, повернувся до моря. Його сірі очі сяяли: вітер пригод незабаром змінить напрям, наповнюючи чорні вітрила.

Лише де знайти тих, у чийх очах плескотить море?..

Розділ 1

Тихе приморське містечко

Зі зникненням давньої істоти ніч неначе потемнішала, та дивне відчуття, ніби відлуння від нещодавно промовлених заклять, залишилося. Замислений Ярош сховав карту і подивився на вогні недалекого містечка. Багато хто сьогодні не спить, не розуміючи, чому відлетіли сни. Та мало хто може пояснити собі, чому так. І з кожним роком людей, що відчувають світ і знають правду про його минуле і сьогодення, стає все менше і менше.

Коли піратський капітан був на Елігерському узбережжі минулого разу, у цих бухтах рідко ставали на якір торгові кораблі, вже тоді обираючи недалекий і цілком безпечний найбільший порт. Звісно, піратських кораблів небезпеки від тутешніх скель не обходили.

На цьому ж вільному березі раніше мешкали рибалки, а зараз пірат не впізнавав знайомі краєвиди. Тільки цей берег не вільний нині... Чому ж насправді компас вказав йому шлях саме сюди?..

Ярош з надією вслухався у шелест морських хвиль, які напливали на пісок. Але голос моря зараз був звичайним, ледь чутним плескотом. Море не збиралося пояснювати, як так сталося, що давній народ сам приходить до людей, не чекаючи закликів. Ще й дарує подарунки, нічого не вимагаючи натомість. Чи таки бажаючи щось за свою непрохану допомогу?.. Та якщо загадку загадали, на неї варто шукати відповідь без зволікань. Давнім відомо про майбутнє краще, ніж будь-яким провидцям.

Корабель відходив від берега, як і було домовлено з командою, і майже зник на тлі нічного неба. Знак із берега вже не побачать з палуби. Нічого не залишається, як іти далі, якщо не в пастку, то точно у невідомість. Узявши карту, мальовану чарами морських хвиль, він не може відступити, куди б не привела його ця дорога. А відповідь на загадку давніх про людей, в чийх очах є Море, можливо, відшукати не так і складно.

"Де ж мені знайти таких людей? – думав Ярош, прямуючи пляжем до приморського містечка. – Не кожному судилося побачити небокрай з палуби піратського корабля".

Біля великого каменя сидів юнак, захоплено щось малював на піску. Малював так пристрасно, що з його пальців ніби сипалися жарини.

Невже пощастило?..

Ярош присів біля юнака.

- Привіт, хлопче. Ти тут сам. Чому?

- А ти? Ти теж сам. Нащо ти тут? Хто покликав тебе в Елігер? - відлунилося майже такими самими запитаннями.

Пісок прорізали вири й коловороти, хвилі і бистрини, що малювалися так вправно, неначе справжні. Важко було не задивитися, як народжується буря.

- Я тут тому, що я піратський капітан. Мені немає потреби слухати голоси людей. Морю відомо незмірно більше...

Юнак здійняв погляд, та не відповів. Очі його були порожні. Все ще дивлячись на пірата, він знову потягнувся до землі, роблячи собі новий аркуш. Для нових коловоротів, для нового буревію...

Ярош підвівся, струшуючи з долонь налиплий пісок. Пляжем йшли двоє. Звичайні, та, ніби ледь помітним серпанком, овіяні красою, яку дарують тільки щастя і спокій, а ще свобода, яка не знала неволі.

Подружжя зупинилося навпроти пірата, і жінка сумно подивилася на юнака.

- Ви з ним знайомі? - Ярош кивнув убік художника, на чиї недовговічні картини наповзала тінь від каменя: так хмари вкривають бурхливий океан, а ще небуття, яке теж не любить буревії.

- Знайомі, піратський капітане, - підтвердив Віктор, так звали чоловіка.

- Цей дивак нещодавно повернувся додому, - сумно додала Ольга.

- Тільки повернувся іншим, невеселим і неговірким, і вдома на нього вже ніхто не чекав, - Ярош сам не розумів, чому йому відкрилася частинка минулого цього хлопця, а ім'я його лишилося схованим, на відміну від імен Віктора й Ольги.

Завив собака: тоскно, далеко...

- Нащо ви прийшли сюди посеред ночі? - щось у цих двох ввижалось йому знайомим, зігрівало.

- Ми хотіли... - почав чоловік, та Ольга урвала його мову.

- Ми хотіли зустріти когось із корабля з чорними вітрилами, - вона обдарувала капітана чарівливою посмішкою. - Пірата. Ми теж про морський простір мріємо.

Її очі тихо світилися, неначе зеленувате мерехтіння сьогоднішньої нічної води відбилось у них. Світилися морем.

- Для моря пірати - завжди бажані гості. Це торгові кораблі воно топить нещадно. Не боїтеся назвати капітаном пірата?

- Не боїмося, - кивнув Віктор, а Ольга всміхнулася знову, але тепер море в її очах здійнялося бурею.

- Мене звуть Ярошем. Зустрінемося у Східній бухті за чотири дні, - не приховуючи радості, погодився із бажанням подружжя пірат.

Над їхніми головами пролетів дракон. Низько, бо лише вчився літати. У дракона була своя дорога.

Вони розійшлися, не прощаючись. Ярош продовжив шлях до містечка, чиї споруди зрили підмурками стару похилу гору до самого моря. Світилися самотні вогники вікон.

Ніч була тиха, нечіткі тіні лягали на пісок, і здавалося, ніби вони застигли в очікуванні, хто порушить їхній спокій і вмить зруйнує тишу дивовижної ночі.

Це містечко поблизу головного Елігерського порту не було схоже на те страхітливе місце, де Ярошу довелося побувати одного разу. Справжній пірат не пускає до серця ляк, та коли місто стає склепом, застигаючи на межі між життям і смертю... Це містечко було іншим. Воно не померло, не стало пасткою. Та всі людські міста живі лише тимчасово. До страшного часу, що приходить непомітно, у них дзвінко лунає сміх. І ніхто не знає, можливо, вже завтра темна постать смерті зупиниться на одному з перехресть, й очі її будуть скляними, наче скалки розбитих зірок, чиїм світлом не напоїти вмираючих...

Ярош зупинився. Біля стіни найближчого до моря будинку стояв стрункий кучерявий хлопчина в простому темному одязі городянина. Русявого хлопця звали Хедін. Сокіл бачив його вперше, та сьогодні ніч радо відкривала піратові Імена, якщо вони не були спалені чаклунським вогнем, як і те приречене місто...

У руках Хедін тримав стиглі краплі зіркового світла, схожі на бусини із розірваного намиста. Намиста, яке ховало страшний секрет того, що минуло і що настане.

- Шукаєш скарби, пірате? - прошепотів хлопець. - Не знайти тобі їх. Зірка сказала мені, вмираючи, що нікому не відшукати Примарні острови. Окрім тіней, що не мають спокою і блукають їхніми берегами, нікому не потрапити туди.

Ярош пройшов повз нього, не сказавши жодного слова.

Вітер стелився калюжами, які залишилися після вечірнього дощу. Вони розмовляли між собою, дощ і вітер, вони мріяли бути людьми, та ненавиділи людей і зневажали, роблячи вигляд, що не помічають, бо люди не зважали на них так само. Ярош навчився говорити мовою цих двох давно, ще до подорожі у страхітливе місто, яке надто гарно пам'ятав живим і щасливим.

У підворотті сп'янілий старий хизувався перед товаришами, як на чолі армади топив піратські кораблі. Але сьогодні вночі Ярош знав, що хвалько бреше та ніколи не був у відкритому морі. Іншого дня капітан влаштував би брехуну подорож до піратського порту, але сьогодні старому пощастило, бо пірата кликали скарби.

Дивним було тихе містечко цієї ночі, наче саме жадало прихованого у північній темряві скарбу. Спалахнуло, і від палаючих відблисків закляття розлетілися тіні.

Здрігнувшись, Ярош озирнувся.

На нього з темряви дивилася жінка. Безіменна, її дивовижні очі змінювалося, неначе відображення у неспокійній воді. Вона була давня, мов саме життя, Матір'ю називали жінку люди.

Ясне світло закляття згасало, опливало полум'яними краплинами, залишаючи відбитки на стінах, невидимі звичайному оку, холодні, як і сам чаклунський вогонь. Матір важко зітхнула, немовби щось здавило їй груди, зблідла.

Пірат підхопив жінку майже біля самої землі. Навіть у темряві він бачив, що його руки в крові. Давня була важко поранена.

Обережно притуливши до стіни непритомну жінку, Ярош загупав у двері

найближчого дому.

- Відчиніть!

У будинку щось грюкнуло, почувся дзвін розбитого скла.

- Не відчиняй, бабусю Катерино! Не відчиняй! - голосно заскиглила дитина.

- Цить, малий, - кроки наближались.

Хазяйка відчинила, навіть не спитавшись, кого це принесло посеред ночі.

- Пірат! - сахнулася не стара ще жінка, але краса вже почала непомітно залишати її.

Волосся у господині густе, тільки попелясте, певно, від народження. Примітне таке волосся, тільки нині не час про це думати...

- Тихо! - шикнув на жінку Ярош. - Краще допоможи.

З осторогою, загорнувшись у хустину, Катерина вийшла на вулицю. Опустилася на коліна перед пораненою.

- Ти її...

- Ні, дурна жінко! - розлютився Ярош. - Нащо? Зможеш допомогти?

Катерина оглядала рану.

- Чим зможу... Неси її у будинок.

Онук молодій бабусі з ляку забіг у темряву дому, коли пірат заніс поранену всередину, поклав на лаву. Хазяйка згорнула хустину і підсунула непритомній під голову.

- Я ще повернуся сюди. Дізнаюся, що з нею...

Поки Катерина набирала воду з миски, Ярош не втримався: погладив Матір по темних косах, де нікому не судилося побачити сивину. Давній народ... І вона одна з давніх - не так вже й багато їх лишилося на цій землі.

За вікном гучним сміхом вибухнули дівочі голоси, які обговорювали розповідь брехуна-пірата. Фальшивим було його щастя, подарованим тими, в чиїх очах ніколи не сяяло світло волі і свободи.

Ярош замислено дивився на темну вулицю, не розуміючи, чому сьогоднішня ніч ладна відповідати ледь не на кожне його запитання. Він озирнувся до господині, яка вкривала непритомну давню легкою ковдрою. У світлі самотньої свічки здавалося, що на щоках Матері проступив хворобливий рум'янець.

- Іди, - повернувшись до пірата, попросила Катерина. - Я її перев'яжу.

- Гарзд. Я прийду вранці, - та Ярошу зовсім не хотілося знову виходити на вулицю, в ніч, таку підступну у своїй ласкавості.

Господиня замкнула за піратом двері на всі засуви. І добре зробила, бо коло будинку вже стояв інший гість, не менш давній, ніж Матір, - забута істота, якій раніше платили стертими монетами. Платили, щоб перевізник узяв їхні душі до іншого берега. Багато було у нього імен, багато подоб, як багато облич у кожного з давнього народу.

- Вона помре. Я бачив, як її поранили, - ледь чутно сказав Харун, у його голосі відчувався сум.

Він був високим, очі темні, волосся з сивиною. Й одяг його чорний, але не

траурний.

- І нащо ти кажеш це мені, забутий людьми бог? - рука Яроша торкнулася зброї.

- Облиш, Соколе, нащо нам битися? Птахи зухвалі, та лише вони не бояться обпалити крила сонячним промінням, піднімаючись над хмарами, - Харун не зловтішався. - Хіба ти нічого не хочеш запитати у мене, Соколе?

- Я ніколи не вірив у тебе, давній народ згинув у пільмі віків. А пірат не віддасть перевізнику й двох мідяків, - Ярош неохоче прибрав руку з шаблі. - Давні боги мертві, бо в них нема віри. А ти живий. Чому?

- Сам не знаю. Можливо, на Примарних островах мені скажуть.

Шабля вилетіла з піхв швидше, ніж він договорив.

Харун осміхнувся.

- Боїшся, людино. А я лише хотів допомогти.

- Звідколи ти став допомагати людям, забутий бог?

- Я не бог. І народився людиною дуже давно. Опустити зброю, Соколе.

- І як ти можеш допомогти їй? - Ярош не вірив Харуну, але і не боявся, хотів не боятися.

- Візьми давню на корабель. Море вилікує її рану. І мене візьми. Тобі ж невідомо, що стрінеться на шляху, коли твій корабель візьме курс на Примарні острови.

- А тобі відомо? - Ярош все ж опустив шаблю.

- Ні. Та мені легше домовитися з тінями минулого, ніж вам, людям, - в темних очах давнього шаленів шторм, і здавалося, ніби нічна сутінь, що розчинялися в мороці, теж потрапила у полон до оскаженілої, але поки що безмовної стихії.

Яроша пройняло холодом, і давній на мить зазирнув йому в душу.

- Я прийду до Східної бухти на світанні. Через чотири дні, - Харун відступив, зникаючи серед тіней.

Волосся пірата скуйовдило легким вітерцем, відгомоном шторму, який прилетів з моря.

- Не вір йому, - вчепившись кігтями за край, на даху сидів величезний білий птах із бурштиновими очима. Закляті полум'яні відблиски й тіні гуляли по черепиці. - Не вір давнім - породженням мороку. Тебе буде проклято за те, що ти братаєшся з силами темряви.

Посміхаючись, Ярош заховав шаблю.

- Лети своїм шляхом, птахо.

- Ти проміняєш свою свободу на дружбу з цією жалюгідною подобою божества? - в мові птаха ковзнули знайомі нотки, полум'яні відблиски ледь помітно замерехтіли і на його перах. - А за те, що ти носиш біля серця, на тебе чекають вічні муки. Віддай мені карту, доки не пізно.

Та Ярош лише гордовито дивився на того, хто так старанно намагався залякати пірата.

- Забирайся звідси. Вказуй шлях істини іншій грішній душі.

- Ти пошкодуєш, Яроше Соколе!

Птах злетів до зоряного неба. Його крила вже не здавалися білосніжними, на даху догоряли відблиски закляття, осипаючись сірим пилом. Птах летів, борючись із штормовим вітром, що несподівано подув з моря, і губив пишні білі пера, які передчасним снігом лягали на землю.

Двері прочинені, золотаве світло виплеснулося на вулицю. Ярош штовхнув двері й увійшов.

За столом, накритим синьою оксамитовою скатертиною, розшитою золотими зірками, сиділа ворожка, розкладала пасьянс. Уже немолода самотня жінка, чиїм розкішним хвилястим світло-русявим волоссям і зеленими очима не спокушались чоловіки. Всі боялися назвати її своєю дружиною, хай би якою гарною вона не була в юності.

Пірат опустився на стілець навпроти господині.

– Поворожи мені.

– А заплатити маєш чим? – вона навіть не здійняла погляд на пізнього відвідувача.

– Маю, – до золотих зірок додалися три срібних повних місяця.

– Зніми, – попросила ворожка, перетасувавши карти.

Здавалося, жінка схвильована. Ярош із усмішкою зсунув верх колоди, лишивши на споді одну карту. Вона і лягла в центр.

Ворожка розкладала пасьянс тільки їй відомим способом, як підказувало серце. На мить вона завмерла, перш ніж відкрити першу трійку. Русяве пасмо закрило бліду щоку.

Випадала дорога і багато випробовувань. Поряд ходила біда, але корабель вислизав, гублячись у хвилях в останню мить. Яскравіли золотом скарби, і Морський Диявол реготав у безодні океану...

Залишилася остання карта, навколо якої лежали віяла розкритої долі. Ворожку раптом овіяв жах.

– Відкрий сам, пірате. Я знаю, що там. Ти теж знаєш.

– Там "Смерть", та я відкрию, – намагаючись, щоб не тремтіла рука, він потягнувся до серця пасьянсу: чарівниця розповіла все, що було у нього зараз на серці, у пророцтві вона теж не помилилася.

Карта була чистою. Чорною.

– Ця не з моєї колоди! – зітхнула ворожка.

– І часто таке трапляється? – чорна карта повертала надію на вдале закінчення пригоди.

– Карти брешуть піратам, тільки іноді кажучи правду. Як зараз, так?

– Саме так, – Ярош, не відриваючись, дивився в глибокі, як море, зелені очі. – Як тебе звати?

– Ітана, – жінка знітилася. – Нащо пірату ім'я ворожки?

– Чарівниці, не ворожки, – розсміявся Ярош. – Хочеш добути скарби зі мною разом, Ітано?

– А у карт запитати дозволиш? – вона збрала пасьянс у колоду.

- А вони не збрешуть?

- Мені - ні.

- Тоді вони й скажуть, де знайти мій корабель, - Ярош залишив Ітану на самоті з картами.

Перед порогом будинку ворожки лежала тьмяна біла пір'їна. Пірат підняв її, але не втримав: пір'їна була холодніша за уламок криги, холодніша за сніги, якими зими засипають землю. Тільки вже багато років не приходили на узбережжя Елігера безжальні владарки півночі.

Ярош кинув пір'їну в калюжу, і вона попливла по воді примарним кораблем.

Варто було напитися після цього всього. Щоб хоча б зігрітися...

Що капітан і зробив.

У таверні було майже порожньо: три столи зайняті, за одним двоє пияків поснули, бо ніч хилилася до світанку. Тому ніхто не звернув уваги на високу жіночу постать, що ховала крила під чорним плащем. Чи то плащ був крилами?.. Жінка підсіла до столу Яроша, зняла каптур, відкривши коротке темне волосся.

- Може, годі пиячити, Соколе? - весело запитала вона.

- Не твоя справа! - ощирився пірат.

Але, хай би скільки випив, капітан упізнав некликану гостю, ще одну з давнього народу, - вже ідучи, ніч назвала останнє Ім'я.

- Твоєї улюбленої карти не було в колоді. Чому, Марен?

- Бо я її витягла. Наш шлях спільний, піратський капітане, - Марен відібрала у Яроша кухоль, провела над ним блідою рукою. - Я знаю, яку карту скарбів ти отримав сьогодні від моєї названої сестри. Я можу вказати тобі курс.

- Мій компас вкаже мені курс, - пірат дивився на кухоль, з якого щезав жаданий ром.

- Тоді я допоможу тобі набрати команду. Тільки більше ти не питимеш, - давня ехидно посміхнулася. - Поки не знайдеш скарби.

- З якого це дива я маю погоджуватись? - хміль злетів з нього, зникнувши, наче ром. - Я сам зберу людей, здатних стати відчайдушними піратами!

- Знаю. І ти вже зустрів кількох. Та поглянь сюди, - вона штовхнула до піратського капітана кухоль, що раптово до країв наповнився прозорою водою.

Ярош не міг не дивитися. Але про те, що він там бачив, ніхто не дізнається. Обіцянка або пророцтво чорної карти, майбутнє, яке могло таким і не бути, змінили його рішення.

- Я згоден, Марен. То кого ти пропонуєш узяти до нашої команди?

За вікном таверни сходило сонце.

Розділ 2

Страта на світанні

- Кого я пропоную? - Марен роздивлялася залу таверни, зіщулившись, коли сонячний промінь упав на край її плаща. - А хоча б її...

Ярош прослідкував за поглядом нелюдськи глибоких очей. Низенька дівчина

збирала брудний посуд. Чорне волосся красуні заховане під хустиною, тільки одне пасмо вибилося, мов змія, звиваючись по щоці.

- Її? - недовіжливо перепитав пірат, придивившись до дівчини пильніше. - Хоча вона більше схожа на королеву, ніж на служницю. Але щось темне в ній є...

- Не більше, ніж у мені. Поклич дівчину.

- Гей! Принеси-но нам... - Ярош зиркнув на Марен, що посміхалась. - Води. Холодної.

Дівчина зашарілась і зникла за стійкою.

- У тебе закохалися, - підмітила співбесідниця.

- Не думаю. Як закохалася, то у свободу. Чи багато вона бачила у цьому містечку?

- У неї є наречений.

- Тоді впевнений, що небагато, а ще менше побачить.

Невдовзі дівчина з'явилася із глеком, наповненим джерельною водою. Розлила по чистих кухлях.

Ярош випив до дна, хоча від холоду зводило зуби. Марен лише надпила.

- Щось іще, пане? - несміливо запитала служниця.

- А якщо у мене більше немає грошей? - питанням на питання відповів він.

Дівчина похнюпилась, та йти не збиралась.

- Чому не йдеш?

Щоки дівчини знову зчервонив рум'янець, вона хотіла щось сказати, але подих перехопило.

- Поворожити тобі? - Марен посміхалась чорнявій красуні, а в кухлі вже не відбивалася стеля, поступившись місцем зіркам.

- Так само, як і мені? Не треба! - швидко втрутився Ярош, закривши долонею воду: під тінню зірки розтанули.

- Ворожити гріх... - мова повернулася до дівчини, яка вражено дивилася на дивних відвідувачів.

Марен скоса глянула на пірата й тихо промовила:

- А я і без ворожби тобі скажу, - погляд темних очей полонив дівчину. - Точніше, запитаю: ти батька любиш?

- До чого тут її батько? - здивувався Ярош, помітивши, як зблідло дівча.

- Її батько чаклун. То любиш, Тайро?

- Ні, - прошепотіла Тайра, у неї в голові запаморочилось, і дівчина мимоволі сіла на коліна до пірата.

- А хлопця свого кохаєш?

- Н-н-не знаю... Н-н-не кохаю, - Тайра поривалася встати, та не могла, темні очі давньої позбавляли її волі втекти.

- А море любиш?

- Море... люблю.

- І прийдеш до моря?

- Так.

Темний погляд давньої згас, чари розвіялись. Тайра підхопилася, але не збиралася втікати. Пірат і Марен ледь не розреготалися, бачачи її страх, що боровся зі сміливим бажанням.

- А якщо я не прийду?

- Після весілля твій чоловік захоче забрати тебе подалі від батька, а той не дозволить, і через це накладе на зятя прокляття, що відбере здоров'я і щастя. Але ж ти не любиш їх обох, правда ж?

- Не люблю, - вона посумнішала, приховуючи за печаллю радість.

- То й гаразд, - Марен нахилилася і підняла з підлоги якусь металеву коробочку. - Ти загубила. Знову твій батько чаклувати надумав. Глянь, капітане, не уявляєш, скільки негараздів прикличе ця річ до того, хто її привласнить.

- Капітан?! - захоплено вигукнула дівчина.

- А що, не схожий, красуне? - він осміхнувся.

- Ви піратський капітан, - Тайра вже навіть не дивувалася. - А на вашому кораблі є жінки? Жінка на кораблі не до добра...

- Є жінки. Жінки теж капітанами бувають. Я не з одною такою знайомий.

- Потім поговорите. Ходімо, Яроше. Тут нам більше нічого робити.

Марен кинула залізну коробочку в кухоль, що стояв на столі. Хлюпнувши, коробочка потонула. Коли дочка чаклуна митиме посуд, знайде вона замість зачарованої речі золоту монету із зображенням Східної бухти.

Містечко поволі прокидалося. На вулицях ще не булолюдно, та на площі зібрався натовп. Страту зазвичай призначають до світання, але сьогодні кати чомусь забарилися.

Судили чотирьох. Очі хлопця потьмарені болем, він був поранений. Поряд із ним на колінах стояв немолодий русявий чоловік, роздягнений до пояса, на його спині вигиналося гіллям витатуйоване дерево. І дві коротко стрижені жінки, схожі між собою. Руки обох зв'язані, а одяг їхній майже однаковий - чорний, шкіряний. Погляди сестер спорожніли від зневіри.

Судив злочинців темно-русий чоловік, вбраний як міністр. Але звідки взятись такий поважній людині у маленькому містечку? Та цей високий чоловік, якому лише трохи за сорок, справді був імперським міністром, звали його Феофаном. Звинувачення в заборонених чарах падали у тиші.

Феофан розміреним кроком ішов нашвидку збудованим помостом, зупиняючись перед кожним засудженим, неначе відпускаючи їм гріхи чаклунських вмінь. Синя мантия вже не надавала йому подоби владного міністра, більше роблячи схожим на ченця. І тільки багатопроменева рубінова зірка на золотому ланцюжку виказувала, якою владою він наділений насправді.

Ярош не бажав дивитися на страту засуджених, бо заклятий птах із бурштиновими очима віщував йому долю, не кращу, ніж у цих нещасних. Погляд пірата линув натовпом спантеличених людей і зупинився на блідій Ітані. Побачивши капітана, вона відвернулася, ховаючи сльози. Світло-русяве волосся ворожки сплуталося, повіки все

ще яскравих зелених очей набрякли, бо останок ночі вона гірко проплакала.

Міністр залишив площу, з ним пішли майже всі солдати. І роззяви розходились: нікому нема діла до мертвих. Або до тих, кого залишили помирати.

Хоча, певно, не всім...

Ярош пішов до помосту, тримаючи руку на зброї, піднявся сходами. Та двоє солдатів, що залишилися, не завадили пірату. Не змовляючись, Ітана і Марен теж опинилися поряд.

- Ще жива, - Ярош поспішив розв'язати одну з сестер.

- Чому нема крові? - здавалося, Ітану зараз знудить.

- Вмирати від отрути важче, ніж стекти кров'ю. Так чинять з усіма, хто виступає проти Імператора, - Марен дмухнула на її жінки, і вони затріпотіли. - Не йди тою дорогою, Кіш, зарано тобі, - і до Яроша: - Я можу втримати її на кордоні, але як готувати протиотруту, навіть мені не відомо.

- Моя подруга знає, - Ітана трохи прийшла до тями. - Зорін. Вона багато чого вміє, і ніхто не знає, звідки вона родом. Її немовлям знайшли в колисці, що море серед прибережних каменів лишило. Зорін живе тут недалеко, ходімо!

Ітана ніби не усвідомлювала, що відкриває чужу таємницю незнайомцям.

Виявилось, що Кіш навіть може йти. Але тільки спираючись на пірата і ворожку. Так вони зійшли на землю. Солдати в сірій формі не зрушили з місця.

- Чому вони не зупинять нас? - подиву Яроша не було меж.

- Їм все одно. Вони виконали наказ, та й засуджених ніхто не в змозі порятувати. Ці солдати з міста, де панують порожнеча і байдужість. І незабаром всі міста будуть такими, - Марен озирнулась, презирливо глянувши на солдатів. - Тих, у кого немає душі, навіть я без дозволу не владна забрати. Я можу обривати життя. Але їхнє існування належить не мені.

Залишаючи площу, вони не бачили хлопця, що обіймав товстелезну книгу. Він не пішов разом із городянами, тому і помітив, на яку вулицю завернули незвичайні люди і в які двері постукали.

Дім Зорін із середини був зовсім не схожий на звичайне житло. Мовби жінка все життя мешкала в іншій країні і раптом вирішила переїхати. Прості меблі, та зовсім нетутешнього стилю, яких не побачиш на Елігерському узбережжі. Й усюди трави, де тільки можна їх притулити: живі у горщиках і сухі, любовно розкладені на столі і полицях, підвішені до балок. А на підлозі - пісок, до якого кортить торкнутися босими ногами.

Відкривши перед Ітанною двері своєї домівки, темноволоса, та й сама неначе овіяна темрявою, господиня відступила до чоловіка, що стояв за нею. Білявий обійняв жінку, захищаючи її.

Упіймавши прозорий погляд його сірих очей, Ярош одразу зрозумів, що людської крові в ньому тільки наполовину. Половина належить Морю. Скільки ж ще зустрічей із незвичайними людьми подарує йому це невеличке містечко?..

- Здравствуй, Зорін, - привіталася Ітана. - Потрібна твоя допомога.

Пірат і Марен посадили Кіш на низьку лаву.

Зорін, нічого не запитуючи, прибрала руку свого захисника і присіла біля засудженої. Провела по її вустах, понюхала пальці.

- У них усіх та сама отрута. Але якщо хтось дізнається...

Не підіймаючись, чужоземка обернулася до Ітани. Смугле обличчя було наче виточене з обвітреної скелі, ніби вона сама була тою скелею і тим вітром своєї далекої батьківщини.

- Ніхто не дізнається, - через силу зітхнувши, пообіцяла Ітана. - Ми попливемо... шукати скарби.

Зорін рвучко підвелася, мовби ці слова для неї вартували клятви.

- Тоді гаразд. Та обіцяй виконати моє бажання, - Зорін шукала потрібні їй трави серед в'язок, підвішених до стелі.

- І яким буде твоє бажання? - запитав Ярош, киваючи Ітані, що з благанням подивилася на нього.

- Поїхати з цього міста.

- Поїдеш, - пообіцяв капітан.

Білявий чоловік мовчки підійшов до Зорін, допоміг дістати пучок трави, на який вона вказала.

- Нас двоє, - спокійно додала господиня.

- Добре, - погодився пірат, якого зацікавили обоє: надто небуденно світилися їхні очі, але не їй одній ставити умови. - Якщо він скаже, на кого обертається у хвилях.

Чоловік уперше прямо подивився на тих, котрі непрошеними гостями завітали до їхнього будинку.

- У хвилях я обертаюся на дельфіна.

Відвар допоміг, і Кіш заснула. Ітана теж спала. Навіть Ярош задрімав, схиливши чоло на схрещені руки: аромати не засохлих трав п'янили. Господиня, Марен і товариш Зорін, прозваний Дельфіном, бо ім'я своє він так і не відкрив, тихо розмовляли, коли раптом за вікном почувся крик.

Зорін підбігла до вікна, смикнула грубу завісу.

Неподалік на вулиці билися. Руда жінка, вбрана у гарний одяг чоловічого крою, відбивалася від двох нападників. Вона відмінно володіла зброєю, але нападники не поступалися їй силою та вмінням. Та ось їхні очі... Їхні очі були порожні і мертві, якими стають лише від пережитих страждань, - біль розплавленим залізом випік серця цих двох. Рудій не перемогти, присмерки вип'ють світло з її насмішкуватих карих очей, а золото волосся зотліє.

І не треба бути родом із давнього народу, щоб це відчути. Тільки хто ця жінка, що за нею послали таких убивць?..

Марен відчинила двері.

- Не смійте йти за мною. Тільки чоловіки.

Ярош і Дельфін уже стояли з оголеними шаблями.

Та зчервонити леза кров'ю їм сьогодні не довелося. З сутінків плигнула величезна

чорна кішка і звалила одного з нападників. Інший скористався несподіванкою й обманним випадом вибив зброю з рук рудої, замахнувся для останнього удару. Жінка хитнулась, прагнучи ухилитися від смертоносного леза, втратила рівновагу і теж опинилася на землі.

- Досить! - від наказу давньої, підкріпленого безмовним закляттям, лиховісно хитнулося повітря, меч нападника переламався.

- З вами все гаразд, пані? - Дельфін допоміг рудій підвестися.

- Я королева - і не стерплю панібратства! - обурилась жінка, але допомогу прийняла.

- Може, й королева. Та не тут, - холодно відмітив Ярош: зверхня королева йому не сподобалась.

- Королева скрізь королева! А я Герда - правителька Аталя, - пригладжуючи пишну руду гриву, проголосила владарка далекої країни.

- Як ми вчинимо з ними, Марен? - Ярош підняв уламок леза й зацікавлено глянув на візерунчасте гравіювання, ніяк не подаючи виду, що він про все це думає.

- Варто їх відпустити, особисто нам вони нічого поганого не зробили, - погляд Марен плавно перетік від вкрай невдоволеної Герди до дещо спантеличеного Дельфіна, замисленого Яроша і незворушних чужинців, які стояли поруч. - Досить на сьогодні кровопролиття. Забагато від минулої ночі пішло з життя тих, кому ще жити і жити...

Великодушні слова, та за ними холод чарів, які плете давня, і темні очі нині крижані і безжалісні.

- Хай ідуть, якщо вони не розкажуть...

Та Марен обірвала Дельфіна.

- Вони не розкажуть, це я можу гарантувати. Забирайтеся, поки ми не передумали. Ваша здобич тепер недосяжна, і ви це розумієте.

Давня дочекалася, коли двоє чоловіків, підтримуючи один одного, бо обоє були поранені, зникнуть за рогом, і попрямувала до будинку.

Пантера підійшла до Яроша, тернулася об його ногу.

- Твоя захисниця?

Очі королеви зблиснули зневагою, вона поморщилась: на кисть руки стікала тоненька вервечка крові - її величність зачепили у сутичці.

- Мою пантеру Жахом Ночі називають, пірате!

- Жахом? Справді? - піратський капітан погладив пантеру так лагідно, що зверхність на мить злетіла з Герди, королева невдоволено пирхнула.

Великі золотаві очі пантери ясніли морем.

- Мені подобається твоя подружка. Продай її мені.

- Не продам. Відвезеш мене до Олександра, тоді я тобі свою пантеру подарую, - солодко пообіцяла королева.

Жах Ночі рикнула, вдаривши кігтями по землі. Королева налякано відступила.

- Хто такий Олександр?

- Ти не знаєш Олександра, пірате? Він король, правитель земель Аталя і мій

чоловік, – здивувалася Герда, та пиха одразу взяла гору: – Без мого дозволу Жах Ночі мене не покине. І не мрій, що зманиш її!

– А вона розумниця, Соколе. Якщо так далі піде, у твоїй команді буде більше жінок, ніж чоловіків, – Марен не поспішала увійти, чекаючи інших. – Заходьте всередину, вечоріє, шум міг почути якийсь патруль.

Герда поквапилась сховатися у гостинному будинку, за нею увійшов Дельфін, а Ярош затримався.

– Якщо не бреше, вона – королева Аталя, а ця земля по інший бік моря, – дивлячись давній у вічі, мовив Ярош. – У тих двох імперська зброя, та самі вони не імперські солдати, однак відбиток злої волі столиці Імперії на них відчувається. Минулої ночі я зустрів чотирьох давніх, хоча вас майже не лишилось у цьому світі. Я бачив зірку, зняту з неба, й молодого чаклуна, втілене закляття, що тривалий час живе саме по собі, а минулу ніч пронизали такі могутні чари, що їхнє відлуння дзвенить і досі. Що тут відбувається? Скажи мені, Марен.

Давня відвела очі, замислено зітхнула.

– Я розповім тобі, Яроше Соколе. Але не зараз... Коли ми вийдемо в море і воно зможе всіх нас захистити. Можеш не вірити мені, але ти знаєш, що було б нині, якби я не казала тобі правду.

– Домовились, – відчувалося, що насправді піратський капітан не має вибору. – Я пам'ятаю, за яких обставин ми зустрілися вперше, і тому – так, я розумію, що на тому помості мої б муки не скінчилися. Тільки я ніяк не втямлю, нащо ти це робиш.

– Просто прийми мою допомогу, якщо зможеш, піратський капітане.

– Я вже її прийняв, – осміхнувся Ярош. – У команді мого корабля ще не було давніх.

Він увійшов до будинку. Марен переступила поріг останньою, та перш ніж зачинити двері, вона намалювала на дереві захисний знак, чиє примарне світло дуже швидко поглинули присмерки.

...Ярош Сокіл ішов містом. Світило полуденне сонце, та воно згасало, взате в полон тьмяними хмарами. Такі хмари несуть у череві не життєдайну воду, а загибель. Ярош розумів, що треба будь-що сховатися від цього дощу, бо інакше він теж безславно згине. Тільки де схоронитися від такої зливи?..

Сліпуче спалахнуло вгорі, та за блискавкою не прийшов гуркіт грому. Повітря змінювалося, напитуючись відлунь лиховісних заклять. Від страху здавило нутрощі, скрутило їх у клубок.

На вулиці виходили налякані люди, перемовлялися між собою. Вони не розуміли, але відчували, що коїться щось жахливе. А тоді беззвучно спалахнуло знову, наче блискавиці кинули мерехтливу сітку на місто, спіймали його у нерозривні сяючі тенета.

Ярош не витримав, піддався страху і побіг. Тільки був він не Ярошем Соколом, капітаном піратського корабля, а маленьким хлопчиком, якого втішити могла тільки рідна людина.

Упали перші краплі, й мешканців міста охопила паніка: вони бігли світ за очі, та ні для кого не було порятунку того лихого дня, що обернувся мороком прадавнього

закляття.

Хлопчик тікав від чорного дощу, що важкими краплями барабанив по місту. Дощ спалював усе живе, чого торкався, а на кам'яних стінах колись щасливих осель залишав темні масні патьоки. Хтось падав одразу, дехто продовжував бігти, мовби не помічаючи, що з ним відбувається під дією чарів: попелом відлітало волосся, одяг, шкіра, тіло...

Закляття впливало на кожного по-своєму, та воно мучило й убивало – кого безмовно, а кого катувало, змушуючи кричати і корчитись на бруківці, дряпаючи себе, неначе це могло втихомирить біль.

Та гіршим за крики були ридання під зачиненими дверима. Люди прохали близьких і сусідів, яким пощастило сховатися від заклятого дощу, впустити їх у будинки, але порятовані були глухими до сліз і благань тих, кого ще вчора поважали і любили. Жакіття близької загибелі перекреслило вірність, кохання, захоплення і родинний затишок – перекреслило все добре, що було на тій землі.

Сірий морок закляття, чорний дощ і червона кров... Три кольори, які лишилися у світі того дня. Кров червона, і безумство того ж кольору... Коли до чорної зливи домісилася кров, ті, хто ще тримався під натиском закляття, здалися. Вони кидалися на співвітчизників – хтось, опанований безумством жорстокості, а хтось, щоб позбавити від страждань своїх близьких. Вони мстилися за байдужість і рятували від безумства, яке торкнулося їх самих чорними краплями заклятого дощу.

Горде і вільне місто вмирало, втрачаючи своїх громадян один за одним, і нікому було його захистити. Зражене місто захлиналось у мороці і болю. А коли земля напилася вдосталь, між каменями бруківки виткнувся перший паросток пшениці, червоної, як пролита невинна кров.

У проклятому чужою волею місті виростали червоні квіти – проліски й орхідеї, троянди і ромашки... Кров засівала вулиці житом і пшеницею смертного врожаю, а по стовбурах і гілках дерев повзли багряні пагони кривавого плюща, стелилися килимами соковиті червоні трави. Там, де гинуло людське життя, народжувалось інше, страхітливе і смертоносне для всього живого.

Захеканий хлопчина добіг до свого будинку, зазирнув у прочинені двері. Темно, порожньо...

– Мамо! Мамо! Де ти, мамо? – голосив хлопчина, оббігаючи будинок.

На подвір'ї квітли яскраво-червоні ружі, яких ще вранці тут не було. Земля рясно посипана попелом.

Хлопчина сторопів, серце гупало болем, намагаючись пробити собою грудну клітину.

Праворуч від дитини ворухнулася тінь, набуваючи обрисів вродливої жінки у довгій полотняній сукні.

– Ходи до мене, синку, – лагідно покликала вона. – Попіклуємося разом про наш новий квітник.

Вона ступила крок до хлопчика, але той налякано відсахнувся від тіні, що

обернулася на його матір.

- Ні! Ти не мама! Ти не моя... мама!

Хлопчина утік назад, на вулицю, але там уже теж лиховісним червоним вогнем мерехтіли живі квіти передчасно обірваних життів. Квіти вабили торкнутися їх, сотнями голосів благали припинити їхні страждання, розділити їхній біль...

Червоні квіти і тіні тих, хто так і не переступив межу смерті, щоб колись народитися знову чи стати частиною світу, як казали хлопчику вчителі у школі. Червоні квіти, тіні і морок прадавнього закляття... Нетривала злива облишала прокляте місто, випалюючи своєю не повністю розтраченою силою всю долину.

І більше не буде друзів, з якими можна гратися, не буде вимогливих вчителів, що так багато знають, не буде мами...

Хлопчик упав на коліна і розплакався. Тінь матері нахилилася до нього, ніжно торкнулася щоки, стерла сльози.

- Синку, ти такий самотній. Я так мало бачила тебе останнім часом, коли ти пішов вчитися. І нащо тобі вчитися, якщо ми можемо бути разом вічно? Чому тебе можуть навчити такому, що би не знала твоя рідна матір? Ходи до мене, дозволяй, я тебе обніму...

Все ще не стримуючи задушені ридання, хлопчина повис на шії тої, що була така схожа на його маму, і тінь несміливо обійняла його, притулила до себе.

Вона вже не відпустить його, не дозволить знову відчувати самотність, і те, що він пережив чорний дощ, ще нічого не значить. Попіл до попелу, а на крові виростають такі духмяні вогнисті квіти...

Ярош стояв посеред темної вулиці, де під будинками розрослися розкішні червоні ромашки.

- Зірви нас... Зірви нас... - лагідно шепотіли ромашки, хиталися у такт своїм словам.
- Дізнайся, чи любить тебе хтось?.. Чи жде тебе кохана?.. Запитай не в зірок, запитай у нас про свою долю...

Піратський капітан і хотів би позбутися цього страхіття, та не знав, куди йти. Він заблукав у проклятому місті, де владарювали морок вночі і сутінь удень. Удруге не знаходив звідси шлях.

- Яроше, - тихо покликав чоловічий голос.

Піратський капітан озирнувся.

До нього йшов чоловік у синій формі листоноші зі шкіряною сумкою, перекинутою через плече. Він був середнього зросту, темне каштанове волосся рідкими хвилями спадало на плечі. Не тінь, та хіба зрозумієш напевно у густих присмерках?..

- Піратський капітан Ярош Сокіл? - запитав незнайомець.

- Так. Чого тобі? - насторожився пірат.

- Вам лист, капітане, - листоноша простягав йому синій конверт.

- Давай сюди, - Ярош висмикнув конверт з його руки, відкрив.

Але всередині аркуш виявився чистим.

- Тут нічого нема!

- Ви напишете тут усе, що захочете переказати своїм друзям, - ці слова чоловік проказав дуже спокійно, бач, не вперше. - Я передам лист тим, хто залишився в земному світі.

- Але ж... я живий, - Ярош роззирнувся: жахливе місто зникло, вони стояли посеред безмежного простору, що навіть виднокраю не мав.

Листоноша кивнув на знак підтвердження, аркуш у руках Яроша танув туманом.

- Якщо я живий, чому ти прийшов до мене з таким словом?

- Візьми мене з собою, - проказавши це, тінь незнайомця відступила. - Я сам знайду тебе, піратський капітане.

По сірих куп'ях, мов по хмаринках, ішла Марен.

- Ходімо назад, - без почуттів сказала вона, - на площу, повз червоні стіни, повз палац, повз безмовну варту.

- Не вір їй, - тихо попередив листоноша.

- Ходімо, - Марен простягнула руку.

Але в очах у давньої не було темної глибини!

Ярош відсахнувся.

- Назви моє Ім'я, і я піду з тобою!

- Ти і без Імені підеш зі мною, людино, - прошипіла вона, змінюючись...

- Яроше, прокинься! - Ітана трусила його за плечі. - Прокинься! Прокинься!

Вдихнувши так глибоко, наче щойно не дихав, Ярош вирвався з павутиння моторошних сновидінь.

- Чому він такий блідий? - поряд із Зорін та Ітаною стояв Дельфін.

Ворожка сіла на лаву, затуливши обличчя, вона злякалася, побачивши відбиток страхітливого сну, в полоні якого так довго пробув піратський капітан.

- Ще ніч? - запитав пірат, йому нестерпно хотілося вмитися, щоб змити з себе бруд сну, такого схожого на спогади.

- Вже ніч, - відповіла Зорін. - Ти проспав увесь день. Твоя подруга... Марен заборонила тебе будити.

- То день згаяли. Ми нікого не знайшли, - тепер, коли сновидіння відступило, прийшов жаль за втраченим часом.

- Ми знайшли, - похвалився Дельфін. - Знайомся, капітане!

Він відступив. Біля каміна сидів міцно збитий чолов'яга, схожий на ведмедя, та їв, ні на кого не звертаючи уваги.

- І знову не зовсім людина, - посміхнувся пірат.

- Берном назвався. Його Ітана у місті зустріла, - Зорін теж з усмішкою подивилася на чоловіка-ведмедя. - Берн вправний стрілець. Я бачила, як він у підкинуту монету поцілів. Із врятованою вами від страти Кіш усе гаразд буде.

- Звідки знаєш? - недовіжливо запитав Ярош.

- Карти Ітани знають.

Двері прочинилися. Повернулися Герда з пантерою і Марен. Побачивши, що Ярош дивиться на неї з недовірою, давня усміхнулась.

- Отямився нарешті, Соколе, - сказала вона. - Білим пір'ячком палець не колов, га?

- Це були не мої спогади. Не всі мої спогади, - Ярош підвівся, вирішивши трохи прогулятися, бо опинитися на свіжому повітрі здавалося зараз навіть важливішим за вечерю.

- Не всі, але земля пам'ятає. Пам'ятають живі і пам'ятають мертві, а ти був там не так давно, - без жалю розсміялася Марен.

- І ти теж кожної миті пам'ятаєш про зроблене, правда? - з викликом спитав Ярош, сміливо дивлячись на давню. - Як пам'ятаю я сам, як безжально вчинили з тим містом. Чи не тому мені все це наснилося?

Посмішка Марен стала ще холоднішою, та вона нічого не відповіла.

Піратський капітан вийшов у ніч. На поруччі балкону одного з будинків сидів білий птах. У бурштинових очах причаївся вогнистий морок, та оперення вже не було таким розкішним - закляття доживало свої останні години.

- Віддай карту!.. Віддай карту!.. Віддай карту!.. - наздоганяла піратського капітана зловісна луна чужої волі, але місто більше не було маревом страхіття.

Розділ 3

Нова команда

Зранку Ітана і Зорін улаштовували останні справи перед від'їздом, Кіш допомагала рятівниці складати трави, які та хотіла взяти з собою. Герда і Марен знову кудись поділися, а Ярош, Дельфін і Берн засіли в таверні скріпити знайомство повними чарками. Лише капітан піратського корабля й краплі не брав до рота. Ярошу коштувало неабияких зусиль, щоб не приєднатися до нових знайомих: випивка була єдиним порятунком від того, що показав йому уві сні птах, зітканий із чужих чарів, такий знайомий білий птах... Випивка могла б зігріти вистигле серце, прогнати лихі спогади, але затьмарила б розум, а цього допускати було аж ніяк не можна.

Люди не надто охоче підходили знайомитись із чужинцями. І хоча ті, що наважувалися на це, зазвичай були дивними, не подібними до більшості, - не плескотіло море в їхніх поглядах. Жага пригод не вела їх небезпечним шляхом, а відчайдушність не скеровувала руку, що могла страчувати і дарувати прощення. В себе задивилися вони, не помічаючи навколишнього світу, живучи тільки собою. Їхні обличчя не запам'ятовувались, і піратський корабель не міг стати для них притулком, бо не було радості в порожніх серцях, а коли немає радості, немає і спокою морського полотна.

Тільки один залишився за столом шукачів скарбів - молодий чоловік із поглядом пірата, хоча в морі, судячи з його слів, він ніколи не бував. Але піратство в крові, це всім відомо.

Познайомившись із новеньким, якого звали Максом, вирішили зробити перерву на обід. Берн пішов потеревенити з корчмарем, а Ярош залишився з Дельфіном і Максом. Від розмов капітан втомився більше, ніж від славетних сутичок і грабунку торгових суден.

До столу підійшов кучерявий хлопець років сімнадцяти.

- Привіт, Яроше Соколе.

Пірат подивися на нього, впізнаючи.

- Ти його знаєш? - запитав Дельфін.

- Не важливо. На піратський корабель хочеш потрапити? Так, чаклує?

- Так, - хижо посміхнувся Хедін. - Я не оракул, та мені відомо, що з вами буде.

У його сірих очах колись теж хвилювалося бурхливе море, але зараз воно майже зникло.

- Забирайся, - холодно відповів Ярош. - На корабель я тебе не візьму. А без мого дозволу ти на борт не піднімешся. Сам знаєш.

- Ви ще пожалкуєте про це! - відгукнувся хлопець і загубився у димному чаді.

Серед диму зареготав чоловік, він оповідав, як люди наївно чекали дарунків від вищих сил, насміхався і з людей, і з давніх богів.

- Мені здається, ми нікого тут більше не знайдемо, - Дельфін подивився услід чаклуну. - Вони несправжні. Навіть той, що стверджує, ніби подружився з драконом. Вони всі брешуть і собі, і нам, видаючи бажане за дійсне. Якщо ти вважаєш, що тут ще лишився хтось, хто має піти з нами, капітане, ми ще почекаємо, але, я думаю, намарно.

- Я тут лише одного справжнього дракона бачив, та й той до пуття літати не вмів, - підтримав розмову Берн, повертаючись до столу.

- Я теж його бачив, - підтвердив Ярош. - Якщо дракон справжній, швидко літати навчиться.

- А це ще хто до нас іде? - Макс дивився на літнього чоловіка, який з подивом роздивлявся таверну.

Чоловік був одягнений просто, але охайно і дещо не по-тутешньому. Макс подумалося, що звичайного робітника, втомленого сірістю одноманітного життя, закинуло в тихе провінційне містечко, а йому ввижається, ніби він потрапив до розбійницького лігва.

- Я бачив диво одного разу, - сказав Володимир тихо, ніби боявся, що його приймуть за схибленого і проженуть. - Давно-давно, у дитинстві... А три дні тому я побачив ще одне - корабель із чорними вітрилами. Піратський корабель.

- І що в цьому дивного? - Ярошу незнайомиць подобався, але відчувалося, що вони народилися в різні віки. - Всі моря належать піратам.

- Я ніколи не бачив моря, - зізнався Володимир. - Я все життя тяжко працював, щоб заробити хоч трохи грошей. А моря не бачив.

- То глянь за вікно - там море, - здивувався Дельфін.

- Нічого ви не розумієте, - Макс щиро співчував цьому літньому чоловіку. - Він справді не бачив моря. Він народився не тут. Як і я.

- А як же ви потрапили сюди? - тепер настала черга Дельфіна не повірити.

- Нас усіх покликали скарби. Ми бажаємо знайти їх. Ти і не таких побачиш, - замість Макса відповів Сокіл і дружньо подивився на Володимира. - Ти в команді.

Ярош мав рацію: до піратської компанії ще напрошувалися різні люди, та очі їхні були порожні. А коли пристойні відвідувачі порозходилися, а всі, хто лишився,

захмеліли, на стіл до піратів злетіла симпатична істота. Маленька дівчинка, тільки з білими крильцями, схожа на янголят, яких вуглиною малюють діти.

- Ваш корабель чорний. Йому світла не вистачає. Я буду вашим світлом!

Ярош згадав зверхню королеву Герду і її пантеру із золотавими очима, уявив поряд із ними цю крилату істоту, яка вже насупилась, збираючись образитись. І дзвінко засміявся.

...А Герда стояла над морем, і Марен тримала її за руку, не даючи зірватись у безодню. Реальність це була, чи чергове брехливе сновидіння?

Та над прірвою карі очі королеви ярилися бурею сильніше за оскаженіле море...

Ночувати чоловіки залишилися в таверні, але вранці Ярош не став чекати, а вирішив спробувати самому пошукати в місті тих, хто був йому потрібен. Якщо цей берег такий незвичайний, він може подарувати ще не одну цікаву зустріч, і тоді, можливо, карта з'явиться знову. Та спершу пірат хотів відвідати кузню: тутешній коваль славився своєю майстерністю далеко за межами Елігерського узбережжя. Це і було причиною, чому Ярош скерував свій корабель до цього порту.

У порожній залі таверни двоє дівчат обговорювали плани абордажу торгового судна. Вони забагато випили, й з тих задумів уже й чайки би сміялися. Коли б цих мрійниць на Тортугу, стали б вони справжніми морськими войовницями, але робити їм такий подарунок Ярош не збирався. До дівчат підсів немолодий чоловік, той самий, що кілька ночей тому сп'яну теж хизувався вигаданими подвигами. Дівчата прийняли товариша до свого столу, дурнуvато хихочучи. Але Соколу було байдуже до подібного товариства.

Вікна кузні виявились забитими, а будинок залишений напризволяще. Сусіди сказали, що майстер з'їхав невідомо куди, відправився у подорож за власними пригодами.

Шкода...

Ярош дістав свій компас, стрілка затріпотіла, але не поворухнулася. Що ж, це навіть не дивно - відлуння промовлених тут заклять відчуються і досі, майже непомітні, якщо не вслухатися, але компасу достатньо.

Піратський капітан роззирнувся, вирішуючи, куди йому іти. Містечко прокинулося, і вулицями ходили заклопотані у своїх справах люди - ремісники, неவிбагливо вдягнені жінки і діти, яких привчають до важкої роботи змалечку. Та от від людей Ярошу зараз хотілося триматися подалі, кортіло лишитися наодинці зі своїми думками.

Він пішов похилою горою, минаючи кам'яні будинки й охайні подвір'я. Дорога розходилася на два боки і, подумавши, Ярош вирішив відійти від людського житла та звернути до високих дерев, які лишилися від лісу, що, певно, колись ріс на цьому березі ледь не до самого моря.

Хоча гору варто було б назвати високим пагорбом, та краєвид з неї відкривався надзвичайний: доволі широкі вулички містечка, частина з яких уже брукована, невеличкий порт у затоці, де пришвартувалися дві рибальські шхуни, на іншому краї поблискує банями приземкувата церква. Наче відчувши на собі погляд пірата, у

церковній дзвіниці тричі вдарили у дзвони, й гулка луна розійшлася містечком.

Тихо, мирно, і зовсім не відчувається дух Імперії, хоча імперські солдати тут були, а поміст на площі ще не повністю розібрали. От тільки як довго городяни пам'ятатимуть страту, свідками якій мимоволі стали? Чи буденні справи вже затьмарили побачене? І кому дістануться дошки з помосту? Їх спалять, збережуть для наступної страти чи використають, будуючи щось цілком мирне?..

Ярош сів на траву і задивився на лискуче сонячними сполохами море. День видався погожий і безвітряний, морська гладь лежала не потривоженою, і видавалося дивним, що лише пару днів тому штормовий вітер пролетів над містом. Море теж відгукнулося на чари, захистивши себе і людей тим вітром, що так і не здійняв бурю.

Пірат знову подивився на компас, стрілка хитнулася, та повний оберт не зробила. Якщо так, то доведеться покладатися виключно на свої власні передчуття, а кілька відповідей зараз аж ніяк би не завадили.

Ярош сховав компас і поглянув на виднокрай, де єдналося чисте синє небо із напрочуд спокійним морем.

Він привів піратський корабель до цього берега, щоб зустрітися з ковалем, який останнім часом мешкав у цьому містечку. Сутеніло, особливо часу на пошуки не було, на капітана чекав човен, але у повітрі відчувалося бриніння стількох промовлених і ще не втілених чарів, що Ярош зволікав із поверненням. Човен відплив, а за чотири дні, на світанні, як і було домовлено з піратською командою, корабель мав чекати свого капітана у далекій Східній бухті. Бухта була захищена скелями від вітрів і чужих поглядів, вхід до неї перегороджували три рифові перешкоди, які не минути, якщо не знати дна, або якщо твій корабель не благословляє саме Море.

А щось таки надзвичайно важливе відбувалося тут, коли Ярош Сокіл опинився на березі, і справа навіть не у зачарованій карті, яку йому подарували. Тут зустрілися давні, багато давніх, зважаючи на те, що троє з них знайшли його самі. І що ж тут трапилось, якщо одну з давнього народу важко поранили? Що скоїли ті чарівники, що їх поспіхом стратили, не наважуючись везти до столиці? Хто вони? Та й молодий чаклун може лише на вигляд здаватися юним, а насправді неабияка сила і вміння потрібні, щоб тримати в руках зняту з небосхилу зірку... І чому сюди приїхав імперський міністр?..

Запитання, запитання, запитання, а відповіді жодної. Тільки розтривожені спогади і дуже багато чарівництва, тому і мовчить компас, бо ще не всі закляття повністю пішли в землю, а деякі, найпотужніші, відлуння, втілилися в інші подоби, як той білий птах із крижаними перами.

Яроша пересмикнуло при згадці про дотик до білого пера. Не варто було його піднімати, і, можливо, давня не даремно заборонила будити його від сну, навіяного дотиком до закляття. Хоча могло бути і навпаки: у катуваннях Марен знала толк... Він ризикнув, піднімаючись на поміст, який охороняли імперські солдати, але давня не віддала наказу арештувати пірата, хоча це було б найпростішим, зважаючи на те, ким вона є насправді.

Давні хотіли забратися звідси морем, просилися на його корабель, усі, окрім тої, що подарувала піратському капітану карту. Молодий чаклун Хедін теж прагнув потрапити на піратський корабель, наче знав значно більше про ту ніч, ніж схотів би розповісти, і, схоже, ніч теж відкривала йому Імена і відповідала на запитання.

Тоді у містечку чарів було стільки, що їх відчули всі, кому хоч трохи це було до снаги: прийшли на пляж Віктор та Ольга; малював на піску, майже творячи чарівництво, дивний хлопець; не спала ворожка Ітана, та й загалом мало людей піддалися втомі і заснули. Але і люди, які тут мешкали, виявилися вельми незвичайними: у жилах Берна і Дельфіна тільки наполовину текла людська кров, приховане чарівництво відчувалося в Тайрі, а звідкіля насправді родом Зорін, навіть піратському капітану було важко уявити.

Сильні чари вабили і потай вказували шлях, як тому симпатичному створінню з білими крильцями, що прилетіло до них вчора ввечері. Як привабили вони молодого дракона, що зараз кружляє над морем, ніжачись у лагідному сонячному промінні. Дракони завжди линуть до чарівництва, та не всі навчені відчувати чари, як і бачити самих драконів, коли вони того не хочуть.

Можливо, привели сюди чари і королеву Аталя. Хоча пихату Герду таки варто ще порозпитувати, що ж вона забула у чужій провінції?.. І, може так статися, що й давній народ щось розповість піратському капітану, вдячний за подорож на кораблі з чорними вітрилами.

Ярош посміхнувся своїй думці: коли ж це давній народ був вдячний людям за допомогу?.. Та найбільше зараз пірата непокоїв чоловік, який явився йому уві сні, навіяному відлунням заклять. Він теж був напівспогадом, той листоноша, який доставляє листи у синіх конвертах... Таке далеке минуле, яке так і не вдалося потопити у випивці. А тепер... тепер хочеться жити: шукати скарби на далеких островах, розгадувати таємниці тих, хто хоче стати частиною команди на піратському кораблі, та вслухатись у шепіт моря, чий голос іноді так легко забути...

Блиснули золоті крила дракона, коли той пірнув у воду, та за кілька секунд злетів знову, розсипаючи бризки. Дракон рибалив досить близько від берега, а це означає, що там для нього небезпеки немає.

Що ж... можна і пірату глянути на дракона поближче. Ярош відшукав ледь помітну стежечку серед трав, яка вела вниз у потрібному напрямку.

А в таверні друзі зовсім занудьгували. Минула вже половина дня, а з ними майже ніхто не привітався. Сьогодні люди теж обходили шукачів скарбів стороною.

Дельфін і Берна саме переконували Макса, що сидіти тут – даремна праця, коли почувся лемент і гучне ображене нявкання.

По таверні мчав великий чорний котяра, такий вгодований, що пузо заважало йому бігти.

– Сиріусе!

Кіт озирнувся й спробував вистрибнути на стіл, та черево переважило, і він лише вхопився кігтями за край. Дельфін і Берна зареготали, а Макс зловив kota, котрий ледь

не гепнувся на підлогу.

- Віддай! - поряд із ними, мов вітер, опинилася дівчинка.

Вона важко дихала, темне русяве волосся до плечей заплуталося, найкоротші пасма падали на очі, й дівчинка невдоволено здмухувала їх.

- Ти хто така? - Макс притулив до себе Сиріуса, який хоч і важив досить багато, та ця вага не відтягувала рук.

Кіт замуркотів.

- Роксана. Віддай мого кота! - тупнувши ніжною, зажадала дівчинка, і вже до кота:

- Мій маленький. Сиріусе, іди до мене.

Вона потягнулася до улюбленця, та Сиріус міцніше вгородив кігті у Макса. Хлопець тільки зітхнув, а очі Роксани зблиснули повагою. Вона трусонула волоссям, вкладаючи його на місце, - стало трохи краще.

- Ти його не знаєш. Він скажений. Літає, мов очманілий.

- Роксано, а що ми тут робимо? - дівчинку за плечі обійняла молода жінка, Роксана була на неї дуже схожа.

- Справді, доню, що ми тут забули? - почувся голос батька, і дочка зовсім зніяковіла. - І де ми взяли ці лахи?

Якби Макс був разом із Ярошем тієї ночі, коли пірат отримав карту, то впізнав би у цих людях Віктора й Ольгу, а так вони для нього просто були батьками дівчинки з неслухняним волоссям. Хлопець опустив чорного кота на підлогу, і Роксана одразу взяла улюбленця на руки, хоч так позбувшись материних обіймів.

- Я нічого не зробила, - спробувала виправдатись вона.

- Так? Ну звісно, - брови батька насмішкувато злетіли. - А чи не маєш ти зараз їхати до тітки?

- Я її не люблю, - дівчинка відвернулася.

Макса сімейна розмова не стосувалася, та йому чомусь було шкода цієї дитини, він і сам був таким навіженим у свої чотирнадцять.

- Ходімо, Роксано, ти ще встигнеш поїхати сьогодні, - Ольга намагалася домовитися з дочкою.

- А ви? - вона несподівано різко повернулася до батьків, й очі дівчинки знову спалахнули, та вже розгнівано. - Що будете робити ви?

Тут вже батьки знітилися.

- Поговоримо вдома! - відрізав Віктор, підштовхнувши дочку до виходу.

- Я все одно втечу, - пробурмотіла Роксана, Сиріус зістрибнув з її рук.

Родина вийшла на вулицю, а Макс несподівано для себе подумав: "Що там про море казав Ярош? Чи не про такі очі?"

- Агов, зачекайте!

Ольга, Віктор і Роксана зупинилися. Макс наздогнав їх.

- Можна мені дещо запитати у вашої доньки?

Віктор та Ольга презирнулися.

- Питай, - нерадісно погодилась Ольга.

Макс і Роксана відійшли на кілька кроків. Кіт обігнав їх і легко опинився на паркані. У зелених очах тварини сяяли зірки, наче там дійсно оселилася пара мешканок нічного небосхилу.

Макс осміхнувся і, пересвідчившись, що батьки не пішли за ними, зміряв дівчинку зацікавленим поглядом. Роксана потупилась.

- Що?

Макс погладив кота.

- Дивний він у тебе. Такі штуки виробляє. То боїться тебе, то не відходить.

- Корабель із чорними вітрилами, - кинувши поглядом на батьків, одразу перейшла до справи дівчинка. - Вони проговорилися, що Ярош візьме їх у подорож.

- Капітан Ярош, - несвідомо виправив її Макс, але Роксана не зважила.

- Плювати, що вони про це мріяли. Та це я побачила корабель! Я! - вона стукнула кулаком по паркану, кіт зашипів від несподіваного землетрусу, вгородивши кігті в дерево. - Припини, Сиріусе, не до тебе, - і кіт замовк, зрозумівши її слова.

- Він тебе слухається, - Макс навіть не здивувався.

- А як би ще я втекла від батьків? - обличчя Роксани осяялось посмішкою переможниці. - Це все мій маленький Сиріус - не могла ж я їхати без нього.

Макс теж посміхнувся. Він би і сам так хитро вчинив, якби мав такого розумного кота.

- Коротше, я хочу бути на цьому кораблі. Вмов капітана, будь ласка, - її голос здригнувся: гордість не дозволяла благувати, але дівчинці так хотілося потрапити на корабель із чорними вітрилами, що вона навіть спробувала б поступитися гордістю.

Відчувши, що відбувається щось не те, Ольга і Віктор наблизились до них. Макс не знав, що йому робити. Пообіцяти взяти її в команду без згоди капітана він не міг, а порадитись було ні з ким. Та якщо в цій бестії немає моря, то в ньому самому моря тоді точно ніколи не було.

- Запитали, що хотіли? - Віктор суворо глянув на Роксану: погляд батька обіцяв якщо не частування ременем, то відмову у солодошах щонайменше на рік.

- Запитав. У вас чудова донька, - шанобливо почав Макс. - Та я дізнався, що ми тепер в одній команді.

- Справді? - дещо награно здивувався Віктор: два роки дочці жити без солодошів.

Та Макс вів далі:

- Я знаю, що на кораблі не місце дітям, особливо таким маленьким дівчаткам...

- Сам малий! - крізь зуби гнівно проказала Роксана.

- Та чи розважливо залишати вашу дочку саму в такий небезпечний час? Чи не буде вам спокійніше, коли вона буде у вас на очах?

Батьки Роксани замислились, певно, вони згадували колишні витівки дочки і намагалися передбачити, що вона ще може утнути. Уява перевершувала спогади.

- Ви маєте рацію, юначе, - нарешті мовив Віктор, Ольга кивнула. - Роксано.

- Так, - зраділа дівчинка, яка вже встигла поколупати фарбу на паркані, поки вони мовчки радилися.

- Роксано, обіцяй слухатись нас у всьому.

- Я обіцяю у всьому слухатися капітана, - викрутилась юна піратка. - Котом своїм клянуся!

І з радісним криком дівчинка гайнула вулицею наввипередки із Сиріусом. Кіт біг так швидко і легко, ніби не торкався землі, та Роксана здіймала куряву за обох.

Стежка привела пірата до старої пристані.

Містечко не вважалось торговим, та завдяки близькості великого порту, найбільшого на Елігерському узбережжі, і його нова пристань у великій затоці часто була досить гамірною. Щоправда, зараз тут, на старих покинутих пірсах, не було нікого.

Нікого, окрім чорнявого юнака, вбраного в темний одяг ремісника. Юнак стояв близько до води, трохи схиливши голову, прислухаючись.

Щось у його нерухомій постаті примусило Яроша завмерти. Юнак мовив до Моря, як вмють лише пірати. Та й то не всі. Тільки втрутитися або підслухати таку розмову ніхто не в змозі.

Хлопець підійшов до нього сам.

- Вітаю капітана Яроша Сокола, - голос його був так само глибоким, як і море.

- Воно тобі моє ім'я сказало? - запитав пірат, хоча і знав відповідь.

- Море сказало, щоб я чекав на тебе тут сьогодні. Море ніколи не бреше, - в сіро-зелених очах причаїлася страшна таємниця, та вони сяяли так яскраво, що Ярош мимоволі порівняв його із самим собою у тому ж віці. - Мене Деніелом звать, - наче радячись із морем, назвався хлопець.

- Море не бреше, - погодився пірат. - Ти теж побачив корабель із чорними вітрилами?

- Ні. Та я знаю про нього все, що можливо дізнатися. Я мріяв бути в твоїй команді. Моя воля так само вільна, як і твоя. Вільніше тільки Море.

Невідомо, як Деніел вгадав, що Ярош казав іншому пірату, в юності просячись юнгою до знаменитого капітана, мріючи перевершити його славу. Але і без цих слів Сокіл радо узяв би цього хлопця з собою.

Ближче до виднокраю хлюпнуло. То молодий дракон купався в морі, здіймаючи хвилі, в яких до берега поспішали вогники. Чисті рожеві й блакитні іскри обліплювали опори старої пристані, ніби проростали дивними мінливими рослинами, лікуючи старе дерево.

Деніел присів, спробувавши торкнутися дива, й іскри пішли з димом, а полохливий дракон залишив море, розтанувши в небі. Не можна чіпати диво.

Окрилений знайомством із Деніелом, Ярош з надією зазірав в очі перехожих, та зустрічав у них тільки сірість. Уже перед ніччю Сокіл прийшов до таверни, всі його пошуки не мали успіху: у цьому містечку не залишилося піратів, схоже, що коваль був останнім, хто лишив цей берег. Інші ж зістарилися, загинули або втекли від мирного життя. Та більшість тих, на кого потай чекав у таверні Ярош увесь минулий день, спочили на міському цвинтарі, проживши вельми щасливе життя. Могили тих, хто відмовився від свого минулого заради спокою і створених родин, нічим не відрізнялися

від місця спочинку добропорядних городян.

Щойно капітан увійшов у двір, його побачила Роксана, хотіла вибігти назустріч, та чомусь зволікала і залишилася біля вікна.

Низенька тінь відділилася від стіни, заступивши піратові шлях.

На вигляд дитина років дванадцяти, та в очах немає дитинства, як нема єдиного кольору. Цій давній істоті багато років, надто багато, щоб їх рахувати. Але і зла в них немає, як у напівпорожньому погляді Хедіна. В його очах вирують зарозумілість і море. Багато моря, багато свободи, бо у давнього є крила, хоч зараз їх і не видно.

- Ти теж хочеш бути в команді на кораблі з чорними вітрилами, - Ярош не запитував, бо очі хлопчини спалахнули жагою пригод так яскраво, що інший би відсахнувся, але не піратський капітан.

- Так, пірате, так. Я приєднаюся до вас пізніше. І можна мого товариша крилатого покликати? Можна? - зараз давній здавався звичайним кучерявим хлопчиськом, що мріє про пригоди.

- Де товариш?

Хлопчик свиснув. З темряви до них опустився ангел, чиї крила відливали чорнотою. Очі його теж сяяли, але не так яскраво, як у молодшого крилатого.

- Ви в команді, - погодився Ярош, хоча його трохи овіяло холодом від вітру, який здійняв ангел.

- Дякую, капітане.

Ярош увійшов до таверни, але Роксана бачила, як хлопчина скося подивився на чорноперу постать, й ілюзія розтанула. Та, може, їй примарилось, адже ніч була темна і хмарна.

Ярош теж побачив море в очах Роксани, зрадив, що вона є дочкою Віктора й Ольги, яких він зустрів першими. Але і сама дівчинка причарувала усіх своєю веселою вдачею.

На цьому гарні новини закінчилися, і капітан пішов спати.

Під підлогою шкреблися миші, за стіною, в сусідній кімнаті, лаялися картярі. Гидкий дим від їхніх цигарок заповнив коридори. Після півночі товариші по грі побилися, розгепавши один об одного порожні пляшки.

Та коли в його кімнату постукали, Ярош не на жарт розлютився.

За дверима стояв високий вродливий чоловік, по-панськи вбраний, лише золотих чи срібних прикрас на ньому не було, які, певно, колись підкреслювали його заможність.

- Увезіть мене з Елігеру. Я сплачу будь-яку ціну.

- Іди собі, чоловіче, - позіхнув Ярош. - Вранці прийдеш.

Пірат знав, що вранці вони вже будуть у відкритому морі, тому не хвилювався, що фронт знайде замість нього порожню кімнату.

- Ні, ви не розумієте. Мені справді треба поїхати, - незнайомиць благав навіть не голосом, а якимось дивно, мовби причаровував.

Капітан остаточно прокинувся.

- Ти хто?

- Принц Юран, - чесно зізнався чоловік. - Мене стратять, якщо я залишусь.

Ярошу одразу згадалася площа із засудженими. Ні, покинути цього чоловіка тут він не міг, навіть якби в його очах не було моря.

- Королева у нас вже є. Тепер і принц на додачу, - пробуркотів він. - Юране, приходь до Східної бухти зрання. Ми будемо чекати на тебе.

Ярош провалився у сон без сновидінь, відчуття очікування на нову зустріч теж зникло. Поки не посвітлішало, пірата ніхто не будив.

Розділ 4

Корабель із чорними вітрилами

Золоте сонце випливало з-за виднокраю, коли Ярош і його нова команда дісталися захищеної від вітрів Східної бухти, де на них чекав корабель. Вітрила на трищогловій красуні "Діаманті" були чорними, а очі дерев'яної скульптури на носі невеличкого фрегату майстри зробили кришталевими. У погляді берегині корабля переломлювалося вранішнє світло, пір'я на крилах скульптури з ніжним дівочім обличчям чи то сирени, чи то янгола, прикрашали бронзові й мідні вставки, які неяскраве блищали на сонці. Скрипіли ванти, і капітан знав, що сьогодні вітер точно стане попутним. Пірати стояли на палубі, дивлячись на поки що незнайомих їм людей, які збиралися на пляжі. Низенький кучерявий хлопчина, якого Ярош зустрів учора ввечері, вже був на кораблі і стояв біля фальшборту поряд із піратами. Судячи з похмурого настрою, команда "Діаманти" дізналася про те, що сталося в містечку за дні відсутності капітана.

На березі були ще не всі, у кому Ярош відчув море. Та всі, хто прийшов, - усміхнені, навіть щасливі, вбрані просто, але урочисто, мов на велике свято. Молода бабуса Катерина вклала попелясті коси у зачіску, яку колись полюбляли жінки-войовниці. Вона ні на мить не відходила від Матері, чиї очі змінювалися разом зі світанковим небом. Здається, давня почувалася краще. Катерина крадькома посміхалась своїм думкам: шкода, що лякливий онук за нею не ув'язався, щось у ньому теж є... піратське.

Ярош озирнувся, шукаючи Роксану. Оце сімейка: дівчинка знову лаялася з батьками - щось там йшлося про одяг. Ольга просто гнівалася, Віктор насупився, та Роксана щось різко їм відповіла й, загрибаючи пісок, потупала до Ітани і Зорін. Ворожка сьогодні була неперевершена, здавалося, сама близькість моря надає їй сили посміхатись і вірити у свою вроду. А ось на вбранні Зорін погляд зупинявся надовго: костюм незвичного покрою, та дуже зручний у поході, привертав увагу червоно-зеленим шиттям.

Порятована від страти Кіш сиділа біля води, простягаючи руку до хвилі, і хвиля тікала раніше, ніж та могла її торкнутися, наче гралася. Чародійка одужала, хоча була ще бліда і ні з ким не говорила. За нею спостерігала Тайра, яка теж залишилася на самоті, холодом і недовірою віяло від дочки чаклуна.

Чоловіки стояли гуртом, вже зазнайомившись. Літній Володимир ніяковів, бо на думку йому не спадав жоден жарт, аби і самому похизуватися почуттям гумору. А Макс, Дельфін і Берн не ущунали, сиплячи жартами, - вони потоваришували. Лише Юран тримався окремо від них, відчуваючись чужим. При світлі сонця одяг принца виявився ще більш поношеним, хоча колись був дуже дорогим. Темне волосся Юран

зібрав у тугий хвіст. Принц дивився на чорний корабель, про щось роздумуючи.

Королева Герда сиділа на камені, мила ніжки в морській піні, її пантера лежала на сухому піску, куди не діставали хвилі.

Марен і Харун мовчки застигли на вході в бухту, де стежина прослизала між скелями. Тут вони не здавалися давніми нелюдськими істотами, тільки поглядами з ними ніхто зустрітися не прагнув. Навіть Юран опустив очі, коли проходив повз цю безмовну варту. Марен відкинула каптур, ставши схожою на звичайну жінку з короткою стрижкою. Та щось було в рисах давньої неземне, застерігало про її владу над людськими життями.

Деніел схилився спочатку перед Марен, а тоді перед Харуном, вітаючись. Обое давніх відповіли йому.

- Тепер усі, - кивнув їм Ярош, і вартові полишили свої пости.

Майбутні пірати почали сідати в шлюпки.

Дві тіні линули по землі. Одна нечутно прихилилася до скелі, а інша...

- Зачекайте на мене! - в'язнучи у піску, на пляж вибіг хлопець.

Він біг, задихаючись, але не випускав з рук товстелезну книгу. Всі озирнулися на нього, та ніхто не потягнувся до зброї. Хлопець зупинився.

- Я - Ян Сорель. Візьміть мене з собою. Я чаклун. Я чаклувати вмію.

Та перш ніж хтось устиг щось сказати, тінь, яка заховалася у скелях, ступила крок до них й одразу ж зникла, з'явившись у подібі Хедіна вже біля новоприбулого.

- Чаклувати, так? - по-зміїному прошипів він на вухо Сорелю.

Ян від несподіванки відскочив убік. Книга впала на пісок, розкрившись посередині. Дзенькнув меч Юрана. Берн звів коротку рушницю. Давні мовчали.

- Справді. Як зірка і казала. Закляття, владне зробити вашу подорож жахіттям, - Хедін хижо схилявся над сторінками, ніби й не помічав скерованої на нього зброї. - Обирай, капітане, візьмеш мене з собою, чи...

Сірі очі зустрілися поглядом із піратом, в їхній глибині пливло заклиття. Хедін був спокійним, як море сьогодні на світанку.

- Яроше, - почав Берн, але капітан жестом наказав йому опустити рушницю.

Хедін зловтішно посміхнувся, підіймаючись. Його очі знову стали звичайними, просто сірими.

- Він правду каже, капітане. Хто ж знав, що цей хлопчина знайде нас, а книга заклить відкриється саме на тій сторінці? Окрім зірки, звісно, - Зорін було неприємно казати це, та нічого змінити вона не могла: таке заклиття - не трунок, від якого знаєш протиотруту.

- Ви. Без книги, - поставив вимогу Ярош. - Без заклить. Без чарів.

- Без книги, - підтвердив Хедін.

Ярош неохоче повернувся до друзів.

- Піднімайтеся на борт, - сумним голосом запросив капітан. - Усі.

Книга залишилася на березі. Вітер гортав сторінки, засипаючи заклиття піском.

Жах Ночі і кіт Сиріус гасали на верхній палубі і так захопилися, що Сиріус ледь не

звалився у шпігат. Команда продовжувала знайомитись, лише з Хедіном ніхто розмовляти не хотів. Навряд йому пробачать те, як він потрапив на корабель.

Вітер наповнював вітрила, якими вчилася керувати нерозлучна трійця – Макс, Дельфін і Берн. Роксана всілася на носі корабля, встигнувши перевдягтися і пов'язати по-піратськи червону хустину. Батьки махнули рукою на її поведінку: головне, щоб не залізла, куди не треба, і пішли до камбуза. Та дівчинка вже поглядала на найвищу грот-щоглу, де поки що не було прапора.

Але якщо Роксана дивилася вперед, то думки Юрана належали минулому, він на самоті спостерігав, як зникає берег. Ярош підійшов до нього, став поруч.

– Звідки ти, принце? Де твоє королівство?

– Далеко звідси, капітане. Я ішов слідом за драконом. Там, де драконячі крила торкаються неба, повітря змінюється. Я можу це бачити. Дракон привів мене у це містечко, де мені стало добре і затишно. Чарівне, казкове містечко. Та я не міг залишитися.

– Не міг? Чому? – Ярош відчував сум цього чоловіка і зовсім не дивувався з його слів: раніше бачити те, про що каже принц, могли майже всі.

– Бо я проклятий. Ніхто не дасть мені притулку. Мій старший брат заляв мене за непослух. Я вигнанець, Яроше, – Юран обернувся до пірата. – Але ти зняв чари, назвавши мене на ім'я, погодившись узяти на корабель. До тебе привів мене молодий дракон.

А от у це Ярошу повірити було важко.

– Я не чародій, – похитав головою пірат. – Я чаклувати не можу. Як би я зняв з тебе прокляття?

– А для цього чарівна сила і не потрібна, – усміхнувся Юран, і в посмішці відбилася його втома. – Хіба у жорстокості чи зневазі, або в милосерді немає дива чарів?

І з цим Ярош не міг не погодитись.

Ярош стояв на капітанському містку, коли до нього прийшов дивний хлопчина із мінливими очима.

– Кажуть, ти тут усіх про минуле розпитуєш, – засміявся давній. – Правда, капітане?

– Не всіх, – ухилився від відповіді Ярош. – Та у тебе мені є, про що спитати. Де твій чорноперий товариш, наприклад? Чи хто ти сам?

– Мій товариш до нас пізніше приєднається, як я вже й казав, – здавалося, його голос не змінюється, не осяюється почуттями. – А я... Що ти знаєш про світ, Яроше? Про те, яким він був раніше?

І, не чекаючи слова пірата, відповів сам:

– Колись усе було живе. І ми, такі, як я, народжувалися з радості світу. З морської піни і з блиску снігу на гірських верхівках, з дощу і буревію, з лагідних весняних променів. Духами називали нас юні люди, душею світу і його найчистішим, найпершим втіленням, називали давнім народом... А потім люди об'єдналися, щоб підкорити світ, переробити його під себе.

– Я знаю цю легенду, – Ярош не перебив його мову, ніби кучерявий хлопчина чекав,

що він підхопить стародавню історію. – І радість обернулася руйнуванням, а любов – ненавистю. Всі сили, які були у світу, постали проти людей, але люди трималися гуртом, а влада світу була не безмежною, бо люди черпали в друзях і коханих сили для досягнення мети, підтримували одне одного.

І люди виграли, а цілісний світ розпався, і змовкла безліч голосів. А найвправніші в закляттях навчилися домовлятися або ловити тих, у кому втілилася життєдайна сила світу, і примушували їх служити собі. Давні тяж воювали між собою: рік за роком, століття за століттям минали у кровопролитних боях. І поступово від давнього народу майже нікого не залишилося: хтось згинув, хтось став частиною світу, а хтось загубився серед людей.

– Так, Яроше, ти дуже добре знаєш цю легенду. Дивно, ти ж пірат, а не чарівник.

– Отже, ти все ж таки з давнього, забутого народу, – Ярош з повагою дивився на хлопчину, що був старший і за ті дерева, з яких побудували цей корабель. – І що давні роблять зараз, коли світ належить людям?

– Мандруємо, Соколе. Збираємо очима красу світу, яка ще залишилася недоторканою. Не щоб випити, а щоб зберегти, – він криво посміхнувся, та дивно бачити таку усмішку у дитини. – А ти наче не віриш, що я з давнього народу? То зазирни мені в очі.

– Іншим разом, – Ярош, зіщулившись, подивився на сонце, і трохи більше взяв на правий галс.

– Куди ми тримаємо курс? До головного Елігерського порту?

– Так, у мене там є незакінчені справи, – Ярош не бажав розповідати більше, та давній і не наполягав. – То як мені тебе називати?

– Серед давнього народу мене називають Мандрівником, бо у своїх подорожах я віднайшов і зберіг краси більше за інших. Я відповів, тож можу запитати. Чи кохав ти?

Нерівноцінне запитання замість розпитувань про мету капітана в торговому порту...

– Кохав... Цього достатньо?

– Достатньо, – відступився Мандрівник, та Ярош відчув, що ця істота з будь-кого душу витягне, якщо по-справжньому захоче про щось дізнатися.

Але Мандрівник більше не збирався ні про що розпитувати. Сонце засліплювало його мінливі очі більше за інших, і давній подивився на виднокрай з-під руки.

– Знаєш, капітане, того дня, коли ти спав, твоя команда шукала тих, в чийх очах ще залишилося море. Я бачив, як вони стараються, та нікого не знаходять. До них приходили люди, що вважали себе провісниками, патякали про землі, яких не існує ні в твоєму, ні в моєму світі. Люди з цього поки вільного берега лякаються вечорового марева, що нагадує їм мару зі сновидінь, і хочуть бунтувати, обіцяючи піти за ким завгодно, хто поставить їм випивку, але розбіжаться, щойно у того, хто їх покликав, закінчатся гроші. А коли ти був на пристані, один розумник спробував тягати за хвоста кота Роксани. Сиріус нагородив його такими відмітинами, які не всяка піратська шабля залишить. Дивуюся, що не вбив. Жахлива в гніві тварина.

Мандрівник умів розказувати так, що всяка надія згасала.

- Добре, що я те проспав...

- Капітане! - до містка підбігла Роксана. - Ми знайшли зайця. Ховався під човном. Що нам робити? Скинути його за борт?

- Ні, дайте хоч подивитися на цього відчайдуха, - Ярош спустився, залишивши біля штурвала Мандрівника.

Але давній не торкнувся штурвала, ніби знав, що до повернення капітана корабель і море будуть поводитися спокійно.

Заєць виявився молодим чоловіком, навіть заможним, якщо судити з одягу. В очах світився розум, хоча гри в них було більше, ніж моря.

- Як ти сюди потрапив? - запитав пірат.

Чоловік зацьковано озирався на команду, де не всіх він би назвав людьми. Коло, в якому він опинився, було щільним, хоча поки не складалося з друзів.

- Я піднявся по якірному канату і заховався під шлюпкою. Ви всі дивилися на берег. Не бачили...

- Ти? - здивувалася Роксана, їй не вірилося, що розумник, схожий більше на бібліотечного черв'яка, ніж на пірата, міг допливти до корабля і піднятися по якірному канату.

- Я дуже хотів до вас потрапити. Я бачив, що ви майже нікого не берете. А я так хочу побачити світ, мрію побувати в інших краях, дізнатися про чужі звичаї... І якщо з кимсь із вас щось трапиться... я би міг...

Він затнувся і замовк.

- Не бреше, та я б йому не вірив.

Люди озирнулися до Хедіна, який сидів на канатній бухті. Хлопець зухвало насолоджувався увагою.

- Та я мовчу, мене ж не запитували.

А увесь його вигляд волав: запитайте, попросіть, я все розкажу про цього чоловіка. Або змушу його самого розповісти.

Ярош принципово відвернувся від Хедіна:

- Ім'я.

- Костянтин.

- Звідки ти?

- З тутешньої школи.

- Це так? - Ярош поглянув на Марен.

- Він каже правду, - підтвердила давня припущення Хедіна, та її відповідь пролунала і як попередження Костянтину: тільки спробуй збрехати, довго шкодуватимеш.

Костянтин зблід. Ніхто не вступиться за нього. Хедін пирхнув: як же швидко вони почали відчувати себе піратами.

- Нащо ти тут?

- Я суперечку програв своїм учням. Мав же я довести, що гідний їх учити, а не лише у книжках копірситися. А для цього треба побачити далекі землі на власні очі...

Ярош замислився. За піратським звичаєм скинути його у воду? Але вони відійшли далеко від берега. А човна йому ніхто не дасть. Ні, ну море ж було в його очах, хоч і притрушене книжковим пилом. Ярош і сам пам'ятав, як книжковий пил в'їдається в очі і в думки.

- Чудовий приклад для учнів, як правильно поводитись. Довів, то хай забирається, - Хедін відверто нарівався на неприємності.

Але Ярошу дуже не хотілося починати подорож з крові. Будь-чиєї.

- Не будете виконувати накази, обоє опинитесь за бортом, - пробуркотів капітан.

- Слухаюсь, капітане! - зрадів учитель.

І Роксана, підхопивши його радісний крик, помчала до батьків, що разом із Катериною, Тайрою й Ітаною допомагали на камбузі.

Пірати розійшлися по кораблю, а Хедін навіть не підвівся, всіх зневажаючи.

- Подобається бути поганим? - кинув йому Макс, проходячи повз чаклуна.

- Так, - ощирився Хедін. - Поганим найкраще. А ти думав, пірати - янголи?

Здавалося, він один з небагатьох розумів, що тут щойно не сталося, і до якого рішення могли схилитися думки капітана.

Вечорова сутінь лягала на воду, тіні накладалися на тіні, присмерки ставали ніччю. Ввижалося, ніби час зупинився. На рею сіла істота з білими крильми, яку вже встигли прозвати Янголятком.

- Всім привіт! - радісно привітала вона команду.

- Привіт!

Поряд із нею опустилася маленька фея, пил з її крилець осипався на щоглу, і дерево засяяло, зазолотилося, мов вечорова казка.

- Фея, - хмикнув Хедін, що на самоті прогулювався по палубі, бо до компанії його не брали. - Фей на кораблі не вистачало. Забирайся звідси, феє.

- Фея? Де? - Роксана стояла під щоглою, ловлячи в долоні чарівний пил.

І як вона усюди бути встигає?..

А фея образилась, серйозно образилась. Пил червонішав.

- Не підпали наш корабель, - Ярош теж умів з'являтися на своєму кораблі наче нізвідки.

Ярош суворо глянув на Хедіна. Пірату було важко уявити, що цей малолітній нахаба - той самий чаклун, що хитрістю і погрозами змусив їх узяти його на корабель. Вчити манер хлопчину ніхто не збирався, навіть шляхетні батьки Роксани не візьмуть його під свою опіку.

- Я не навмисно, - фея дмухнула на крихітну долоню, і червоний пил перетворився на яскраво-синій і розлетівся з вітром, не втримуючись на дереві.

Ярош роззирнувся. Окрім двох дітей, поряд нікого не було.

- Роксано, тобі не здається, що на тебе батьки чекають?

- Вони дозволили, - спробувала заперечити дівчинка, та одразу зрозуміла, що не у батьках справа, а це наказ, і аж засяяла від радості. - Слухаюсь, капітане!

Але наскільки тепліше вона це сказала, щиро і зовсім не так, як Костянтин.

Хедін і Ярош залишилися удвох, без свідків. Навіть Янголятко і фея полетіли і тепер кружляли, розсипаючи зеленкуватий пил навколо дерев'яної скульптури на носі корабля.

Вони не розмовляли, просто дивилися один одному в очі. Вони розуміли один одного, не так гарно, як могли зрозуміти будь-кого Марен чи Харун, але набагато краще, ніж більшість тих, хто вперше зійшов на піратський корабель. Погрози й обіцянки сперечалися із розумінням і обов'язком в їхніх поглядах. Нарешті Ярош запитав:

– Хто на кораблі капітан?

– Ярош Сокіл, – неохоче відповів молодий чаклун, у чиїх пальцях кілька ночей тому стікала кров'ю вмираюча зірка.

Він визнав владу капітана, але щось замислив. І про те не знав навіть давній народ.

Розділ 5

Змовники

Степ. Широкий степ із висохлими травами, з яких сиплеться насіння, а стеблини з шурхотом ламаються під ногами. Сухий степовий вітер дуже відрізнявся від солоного морського.

Ярош ішов степом, розуміючи, що все це йому сниться. Але такий сон не від чарів, де єднаються вогонь і морок, – його створила інша уява. Далекі відстані скорочувалися до хвилин, і ось пірат уже піднімався на пагорб, де з чорної землі пробивалася нова травичка. Зелений колір тішив око. А на верхівці пагорба стояв ідол.

Пірат обійшов різьблений камінь. В одній руці ідола меч, в іншій ціпок, на голові шапка, до брів насунута, а на спині дерево намальоване. Ярош раніше бачив таке дерево.

– Я думаю, чаклун приїхав до мене, – на пагорбі стояла Зорін, вишивка на її одязі яскрава: зелені нитки текли струмочками, а червоні надавали сяйву вбрання мерехтливе тло. – Він теж шукав. Спадкоємців загиблих народів. Мій народ продав Імперії таємницю отрути, якою тепер страчують злочинців, і за це його обдарували розправою, а не золотом. Нас залилось усього четверо по всьому світу. Що знає один, те знають й інші, що знали предки, те відомо й нащадкам. Ми відчуваємо одне одного на будь-якій відстані.

– То чаклун приїхав до тебе? – Ярош не додав: закінчити справу, та Зорін наче почула його думку.

– Ні, – засміялась жінка. – Він хотів домовитися зі мною. Як із нащадком зниклого народу. Але ми не встигли зустрітися.

– Розповідати довго. Він мене найняв, я мало що знаю про його справи, – з передвечорової імли вийшла Кіш.

– Краще показати, – Марен, яка стояла з третьої сторони пагорба, повела рукою. – Ми відтворили те, що сталося тієї ночі. Зі спогадів.

Степ зникав, його по шматку відносив вітер. Перед зором з'являлося приморське містечко, будинок на горі, бідна кімнатка.

У двері постукали, і сестра Кіш пішла відчинити. Сама Кіш гострила меч. На ходу розстібаючи плащ і вклоняючись, до кімнати увійшов Хедін. Русявий немолодий чаклун, який при його появі встав з-за столу, облишивши пізню вечерю, теж кивнув хлопцю, вітаючись.

- Я був переконаний, що ти почуєш заклик. Ти був одним із найкращих моїх учнів.

- Я приїхав, - холодний голос Хедіна вражав незвичною владністю. - Та чому тут? У цьому місті?

- А ти хіба не відчуваєш, що їхня влада в Елігері найслабша? Тут владарюють інші сили. Куди ж ще кликати втікачів?

- Я їхав надто швидко, не відчув. Потім роздивлюся, - не питаючи дозволу, Хедін налив собі з глека води. Напившись, він пильно подивися на чаклуна. - А зірка?

- Усе готове. Всі закляття розпустилися, мов бруньки. Зірка чекає на того, хто зніме її.

- Я її зніму, - пихато запевнив хлопець. - Я знаю, як це зробити. І яке поставити запитання, теж знаю.

- Не сумніваюся. Та зірку зніму я. Тобі відомо, що буде, коли кров зірки торкнеться твоєї шкіри? - Хедін мовчав. - Зірки - то долі людські. Згасивши одну, згасиш і долю людини. Чим яскравіша доля, тим яскравіша зірка, тим на складніше запитання може відповісти.

- Так, так, - трохи насмішкувато продовжив Хедін. - А є багато маленьких зірочок, яких й оком не побачити, на них бажання загадують, коли люди, чийм життям вони світили, помирають. І це правильно, бо якби усі долі були яскраві, небо стало б схоже на розпечене сонце. Я все це чув десятки разів.

- Чув, та погано слухав, Хедіне, - сіро-зелені очі чаклуна спалахнули невдоволенням, та лиш на мить. - Коли ти відбереш життя зірки, то віддаси і частину свого. Ніколи не замислювався, чому зірки зазвичай знімають не для себе?

- Я не знав, - здається, Хедін трохи злякався. - Пробач мені, учителю, - він знову схилився, але не низько.

- Ходімо. Мені буде потрібна твоя допомога, щоб закінчити чари. Допомога іншого чаклуна.

Хедін задоволено посміхався, бо його визнавав учитель, його допомоги потребував.

Вони вийшли на двір, де їх вже чекав молодий чоловік, який теж був в ескорті вчителя Хедіна. Вийшли й сестри...

Малюнок здуло вітром, тепер вони бачили очима інших людей.

...Двоє хлопців ховалися в кущах.

- Дивись, вони вийшли. Дивні, - Ян хотів піднятися, та Деніел стукнув його по спині, щоб той лежав. - Куди вони йдуть?

- Давай, заліземо зараз. Не все ж золото вони на собі носять. Тільки тихо.

У будинку нікого не було. У півтімі хлопці увійшли всередину.

- Їжею пахне... Деніеле, шукай швидше, - підганяв Ян. - Ой, що це?

Ян зачепив сумку, з якої випала книга, розкрившись, ніби тільки й чекала, що хтось

торкнеться її.

- Глянь. Це закляття, - Ян зачаровано задивився на сяючі рядки.

- Закрий! Дурень! - Деніел штовхнув книгу, щоб вона закрилася, і в кімнаті знову потемнішало. - Вони чаклуни, вшиваємося звідси! Вони нас і з-під землі дістануть!

Налякані хлопці вискочили з будинку. Деніел побіг вниз, але Ян не поспішав. Товариш зупинився.

- Ти що, Яне?!

- Чари. Вони чаклувати будуть. Я подивитися хочу, - Ян швиденько попрямував у той бік, куди пішли чужоземці.

- Ян... - розгубився Деніел. - Повернися. Що я твоєму вітчиму скажу?

Та Ян його не слухав.

Всі чари Ян і Деніел пропустили, але, стоячи за деревом з міцним стовбуром, хлопці бачили, як до чаклуна в руки пливе яскрава зірка. Він узяв її разом із Хедіном. Зіркове сяйво мерехтливо освітлювало їхні напівмертві від втоми обличчя, зірка благала про милосердя, про свободу, та сьогодні її благань ніхто не слухав.

- Диви! - пошепки злякався Ян, вказуючи на тіні, що оточували двір.

- На землю, - Деніел вчасно потягнув товариша вниз.

Спалахнули вогні пострілів. Та лише дві кулі влучили: одна в плече сестри Кіш, що тримала оголений меч, інша - в чаклуна. Той упав, і зірка залишилася в руках Хедіна.

- Вбийте хлопця! - наказав безжальний голос із темряви, і за мить пролунав другий залп.

Але Хедін вмирати не збирався. Він махнув рукою, за якою потягнувся шлейф іскор, відбиваючи кулі, і гайнув з двору. Зблиснуло. Солдат, що став перед ним, упав мертвий від одного дотику.

- За ним!

Скориставшись збентеженням ворогів, чаклун піднявся. Частина солдатів кинулася до нього, та сестри заступили їм шлях. Вибити незаряджену рушницю легко.

Чаклун дістався дерева, де ховалися Ян і Деніел. Хлопці вже сиділи навпочіпки, та підвестися не могли: жах від того, що відбувалося в їхньому тихому містечку, скував ноги. Зайшовши за дерево, знесилений чаклун упав на одне коліно. І побачив хлопців.

- Діти, що ви тут робите?

Від болю закричала жінка. Задзвенів по камінню меч.

- Він має бути там, - керував уже знайомий голос.

Це говорили про чаклуна.

- Руку! - наказав він, і Деніел не мав волі ослуhatись.

Чаклун схопився за хлопця, й разом вони піднялися.

- Забери мою таємницю.

Деніел скрикнув, наче його вогнем обпекло.

- Туди! - це їх почули солдати.

Чаклун із полегшенням відпустив хлопця.

- Тікайте, діти. Ніч вас втішить і сховає, а я вас благословляю...

Чи то страх минув, чи то слова чаклуна мали таку силу, та друзі побігли щодуху...

Повіяв вітер, здмухуючи чужий погляд, роблячи ніч примарною, як воля того, хто бореться із запамороченням. Тільки голоси zostалися від цього спогаду.

- Зрадник. Тебе довго шукали, - голос того, хто наказував солдатам.

- Я не зрадник. Я просто хотів бачити світ трохи іншим. Я казав про це, але у палаці Імператора мене не слухали, - голос чаклуна.

- Ти вчив і мене, тому я не повезу тебе нікуди, не катуватиму. Я страчу тебе і твоїх захисників у цьому містечку. В тебе нема наступника і прихильників, то про що тебе запитувати?..

Спогад танув, певно, Кіш більше нічого не чула...

...Вулицею ішов Деніел, він дуже погано себе почував, хитався, ледь не зомліваючи. Ян підтримував його, допомагав іти.

- Що з тобою, друже?

- Не знаю, - навіть язик ледь ворухнувся, перед очима пливли темні плями, напевно, таємниця чаклуна була занадто важким тягарем для людини.

Місяць, який вже сховався для берега, з гори ще було видно. Примарне світло окреслювало корабель із чорними вітрилами...

У вітрі танули спогади. Кіш, Зорін, Марен і Ярош сиділи біля ідола на траві, яка встигла розлитися зеленим морем по всьому степу.

- Ви говорили з Деніелом? - запитав Ярош.

- Ні, ми говорили з Яном, - відповіла Зорін. - Деніел на товариша вовком дивиться за те, що вранці Ян повернувся до того будинку і забрав книгу. Двір був залитий кров'ю, це його налякало, та хлопець рушив до площі, де готували страту. А Деніела лихоманило ще добу, й після того він змінився. Таким ти його і побачив.

- І що ж за таємницю передав чаклун Деніелу? Свої чари?

Ярошу згадалося, як Деніел вгадав, що Сокіл сам казав іншому піратському капітану.

- Не думаю. Чари не так просто передати, - відповіла Марен. - Якись свої знання. Та ми гадаємо, що це були спогади про той вечір. Чаклун же не знав, що його учню вдасться врятуватися. Тому Хедін за будь-яку ціну намагався потрапити на "Діаманту". В місті на нього чекала страта.

Та залишилося ще одне важливе запитання, і Ярош на нього таки наважився.

- Марен, хто поранив твою названу сестру, яку люди називають Матір'ю?

- А ти ще сам не зрозумів, Соколе? - у темних очах ховався усміх, було видно, що давня чекала на це запитання. - Її поранив той, хто і тобі лютий ворог. Це його чари розбудили ніч, а ще заклик, підкріплений чарівництвом і сумом знятої з неба зірки. Імперський чаклун скликав нащадків стародавніх народів, й усі давні чули його голос. Твій ворог не міг не відповісти на таке зухвальство. Чаклун ризикнув своїм життям, і програв, бо йому ніхто не повірив і ніхто не прийшов. А тих, хто програє, страчують, - вона підвелася. - Спи, капітане, відпочивай до ранку, до світання зовсім мало залишилося. Хоча навряд після таких розмов сни солодкі і безтурботні...

Степ зникав, обертаючись сном без сновидінь.

Ярош Сокіл залишив корабель, коли почало розвиднюватись, але світанкова імла поки могла сховати самотню шлюпку, яка причалила до берега.

Якщо завтра вночі він не повернеться, команда згадає піратські звичаї і продовжить шлях без нього. Але в Яроша були справи у цьому порту: він мав знайти ту, в чийх очах хвилюється море не менше, ніж у його власних. Пірат знав напевно: якщо вона відмовиться слідувати за ним, карта не осяється примарним чарівним світлом.

Місто ще спало, тільки на піску дівчинка бавилася із солом'яними ляльками. Дитина втекла від рідних, щоб погратися на самоті і, певне, так втікати для неї було звичним... Ярош мимоволі замилювався, з якою ніжністю дівчинка ставиться до своїх простих іграшок.

Блакитноока білява дитина теж подивилася на нього. Сама схожа на ляльку, дорогу, королівську... Глибокий погляд не приховував сум. Він просив, але не принижувався, він мріяв, але не безумно, – дівчинка вирішувала, що зробити, щоб здійснилося бажання.

– Твої ляльки такі... страшні, – Ярош сам не знав, нащо сказав це, але йому здалося, що на іграшках запеклася кров, чужа, мов спогади. – Як тебе звуть?

– Евеліна, – відповіла вона і, чомусь злякавшись, озирнулась, неначе боялася чиеїсь присутності. – Поліна. Я – Поліна.

– Чого ти боїшся, Поліно? – дівчинка була дивною, але темрява, що овіяла її крилом, причаровувала.

– А чого боїшся ти, капітане? – повернула запитання вона, та наче запитувала не Поліна, а та інша, Евеліна, владна і темна.

– Я не твій капітан... поки що. Поки ти не покинеш своїх ляльок, – не в ній, а у цих іграшках зачаївся морок.

– Вони не мої. Вони моєї старшої сестри. Евеліна мені їх подарувала...

Поліна дивилася йому в очі, вирішуючи, чого їй бажається більше, з чим вона ладна попрощатися.

– Я поки...

Ляльки підняли бунт. Солом'яна лисиця вчепилася лапами їй в ногу, не відпускаючи, а корівка, собака, кішка і дівча маленькими крочками швидко наближалися до пірата. Солома відливала металом, мов голки. Отруйні золоті голки життєдайного сонця.

– Не чіпайте його! – крикнула Поліна, та ляльки не слухались. – Ні!

Але Ярош уже бачив такі іграшки і знав, як їх здолати. Вітер від шаблі збив у польоті золоті голки. Шмаття соломи впало на пісок, а уривки суконьки солом'яного дівча відлетіли під ноги Поліни. Перерубані лезом, вони розплескали своє життя, і чаклунство пішло в землю.

– Я повернуся сюди ввечері. Проживи день без своїх ляльок, Поліно.

Глибокі очі дівчинки виправдовували його вчинок, та сльози за страченою живою пам'яттю були солонішими за море.

Ярош звівся з компасом, перш ніж обрати, в яку частину міста йти. Але стрілка довго коливалася, не одразу вказавши шлях.

Вулиця привела його в один з найбільш бідних кварталів. Іноді у гнилих халупах селиться щастя, обходячи десятою дорогою розкішні маєтки. Та не тут. У цьому торговому порту вулиці патрулювали солдати з міста зі звіриною душею, і тому на похмурих вузьких вуличках царювали бруд і розбій. І замість казок тут розповідали страшні історії про загибель, приниження і зради. Люди змагались у мистецтві оповіді, мов співці, мов давні казкарі, упиваючись жорстокістю своїх вигадок і спогадів.

Хіба міг тут залишитися хтось, чие серце іще не зачерствіло від жахів і байдужості? На кого вказував компас?..

– Повернися, дочко моя, повернися, – тихо тужила жебрачка, що забилася у просвіт між будинками. – Дочко моя, ти найсміливіша з усіх дочок Моря, ти найулюбленіша з усіх дочок Моря. Дочко моя...

– Що з тобою трапилося? Яке твоє горе, що ти його виплакати не можеш?

Ярош схилився над нею, прибрав брудне волосся з чола, яке прорізали глибокі зморшки, і побачив її очі, дивні, мінливі: жінка, що куталась у лахміття, не завжди просила милостиню, вона була з давнього народу, тільки забула себе.

– Твоя дочка любила море. Тоді вона мені сестра.

– Ти знаєш, де моя дочка? Коли вона повернеться? – жінка трохи підвелася, надія виплеснулася з її погляду, розфарбовуючи сірий світ бідного кварталу в бліді, але все ж кольори.

– Я не знаю. Твоє серце знає. І Море... Воно відповість, коли ти у нього запитаєш.

– Я боюся Моря, – налякано зізналася вона, відсуваючись від пірата, ніби він сам був втіленням Моря.

– Не треба боятися, – поряд із ними стояв чоловік із темно-каштановим волоссям, блищали золотом чотири зірки на шкіряній сумці листоноші, і на синьому вбранні в гудзиках теж були викарбувані зірочки.

– Я бачив тебе уві сні, – Ярош став між ним і жінкою.

– Мене друзі Айланом називають. Так, ти мене бачив, коли тебе кликали на площу в столиці, де...

– Досить. Я вірю, що це ти, – урвав мову Айлана пірат. – То що з нею?

У дійсності Айлан був трохи старший, ніж у сновидінні, десь одного віку з учителем Костянтином. Чоловік присів поряд із жінкою.

– Зірки повертаються на втрачені шляхи, – тихо мовив Айлан, мов закляття. – Повернеться твій шлях і до тебе, давньої, як Море. Якщо ти згадаєш, ким була, коли твоя дочка ще не бачила чужі кораблі.

...Дим і вогонь, і люди в сірій формі, що б'ють без розбору всіх, хто ще може рухатись. Люди без душі. І стріла, яка влучає в груди дівчини... Іншу, непритомну, тягнуть у човен...

Наче сама доля зійшла до них, пропонуючи допомогу. Доля часто говорить із Морем, і час став для них спільним, як і колір очей.

Жінка злякано дивилася на листоношу, та вона згадувала, тяжко згадувала задушений біль.

- Дай їй зброю, лише тоді вона стане такою, якою була, - запропонував Айлан, підіймаючись, і на згадку про вдячність за допомогу у страхітливому сні Ярош підкорився.

Щойно пальці жінки обхопили руків'я, її очі спалахнули, а пил злетів з одягу, вже не рваного і зовсім не сірого. Вона стала собою, та не людиною. Подобу нескореної войовниці чи давньої богині мала вона, майже безсмертної істоти, якій кортить полетіти до неба, щоб відшукати кривдників, а все інше байдуже.

- Тепер Море її прийме, - встиг сказати Ярош і відскочити: врятувала реакція.

- Мертвою прийме! - розсміявся сивий чаклун із безумними очима, заносючи для нового удару покручену палицю з головою чудовиська.

За ним стояв бездушний натовп, чиє єдине спільне бажання - вбивство, а єдине почуття - ненависть до всього живого і вільного. Ярош давно не бачив стількох порожньооких людей одночасно.

Сивий чаклун, чиє лице здавалося дуже знайомим, осміхнувся.

- І ви не підете звідси. Міністр Феофан заплатить золотом за кожного спійманого пірата. І вдвічі більше за кожного мертвого!

Ярош ухилився від удару покрученої палиці й упіймав на льоту шаблю, яку кинула йому давня войовниця. Метал проти мертвого дерева. Дерево відбивало удари краще лека: у дерево вірили більше.

Та лише пірат міг битися з чаклуном на рівних, а Ярош був справжнім піратським капітаном. Сокіл приловчився й перерубав палицю, ледь не вивернувши зап'ястя. Сивий чаклун позадкував, серед натовпу спалахнули очі. Нещодавно вже бачене обличчя - один з імперців, яких вони відпустили, коли допомогли Герді...

- Тікайте, сюди ідуть солдати! - крикнув чоловік.

Переможений сивий чаклун шмигонув між людьми, уламки його палиці уповзли в тіні будинків, обернувшись зміями. Сонце зайшло за хмару, і світ ще більше посірів.

- Пізно, - на дах хлипкої будівлі опустилася білокрила істота з людським обличчям.
- Міністр Феофан бажає говорити з вами. Він запропонує вам вибір. Оберете правильний шлях - житимете.

Ярош скерував пістолет на білокрилого ворога.

- У цій подобі ти справжній, раднику Імператора? Чи Химера? Любиш, щоб тебе так називали? Спускайся, я вб'ю тебе, - в голосі Яроша клекотіла ненависть. - Ваші обіцянки брехливі. Тільки кров говорить зараз правду. Спускайся!

- Пізно, - задоволено повторила Химера, дивлячись крізь натовп на вулицю.

Люди розступилися, пропускаючи гурт солдатів у сірій формі на чолі з тим, хто мав право носити багатопроменеву рубінову зірку.

- Піратам заборонено перебувати у будь-якому з міст Імперії, - почав Феофан, але піратський капітан не дав йому договорити.

- Імперії належить лише одне місто! Не це...

- Імперії належать усі міста і землі, де ходять її гроші, - усміхнувся міністр. - Арештувати піратів.

- Убий його, Феофане, - тихо попрохав радник Імператора: його очима на піратського капітана дивилася сама смерть. - Нащо чекати? Убий його тут.

- Тільки кров говорить зараз правду, - передражнив Яроша міністр, не зваживши на слова білокрилого радника. - Хай його судить Суд Імперії. Щоб не було внадно піратам будити від спокою мирні міста нашої країни.

Чинити опір безглуздо. Їх троє проти десятків. І якби він був сам... Ярош кинув шаблю і пістолет на бруківку:

- Тут лише один пірат. Капітан Ярош Сокіл, - гордо і вільно відповів він, хоча на зап'ястках зімкнулися кайдани.

- Відберіть у пірата компас і карту, - нагадала Химера.

Солдати не зволікали з виконанням наказу, компас і карта дісталися Феофану.

Та поки всі дивилися на піратського капітана, давня войовниця закрила мерехтливим крилом Айлана, й вони обоє зникли.

Ярош Сокіл не повернеться на свій корабель до світання...